

**T.C.
BİLECİK VALİLİğİ**

**İL GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜğÜ**

**2013 YILI
(Ocak-Aralık)
İL BRİFİNGİ**

1. KURUMUN GENEL TANIMI.....	6
1.1. Yasal Dayanak	6
1.2. Teşkilat Yapısı.....	6
1.3. İl Müdürlüğünün Görevleri	6
1.4. Kadro ve Personel Durumu	12
1.5. Araç - Makine Parkı ve Teçhizat Durumu.....	14
1.6. 2013 Yılı İlk Altı Aylık Yatırım Projeleri İzlenme Formu	15
2. GENEL TARIMSAL YAPI.....	16
2.1. Tarım Arazilerinin Durumu.....	16
2.3. HAYVANSAL ÜRETİM DEĞERLERİ	24
2.3.1. Su Ürünleri İşletmeleri	25
2.3.1.2. Su Ürünleri İşleme ve Değerlendirme Tesisleri	26
2.3.1.3. Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesisleri.....	26
3. İL MÜDÜRLÜĞÜ 2013 YILI ÇALIŞMALARI	26
3.1. GIDA VE YEM KONTROL ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI	27
3.1.1. Gıda Güvenilirliği Politikası	27
3.1.2. Türk Gıda Kodeksi	29
3.1.3. Gıda İzin-Tescil Faaliyetleri	29
3.1.4. Gıda Denetim-Kontrol Faaliyetleri	29
3.1.5. Kayıt ve Onay İşlemleri.....	33
3.1.6. 174 Alo Gıda Hattı Başvuruları	33
3.1.7. İhracat Kontrolleri.....	34
3.1.8. Numune Alma Çalışmaları.....	34
3.1.9. Yem, Küspe Fabrikaları ve Bayilerin Denetimi	36
3.1.10. Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS)	37
3.2. BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI	38
3.2.1. Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli	38
3.2.2. Çevre Amaçlı Tarım Arazilerin Desteklenmesi Programı (ÇATAK)	39
3.2.3. Bitkisel Üretim Destekleme Birimi Çalışmaları.....	39
3.2.4. Tohum, Fide Fidan Sertifikasyon Çalışmaları	40
3.2.5. Tohumluk Bayi Denetimleri	40

3.2.6.Gübre Bayilerinin Denetlenmesi.....	40
3.2.7.Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları	43
3.2.8.İyi Tarım Uygulamaları	43
3.2.9.4342 Sayılı Mera Kanunu Çalışmaları.....	44
3.2.9.1.MERBİS Projesi.....	44
3.2.10. 4342 Sayılı Mera Kanunu Gereğince İlimizde Uygulanan Mera Islah ve Amenajman Projeleri ve Gerçekleştirilen Çalışmaları.....	45
3.2.11.Mera Şikayetleri (Meraya Yapılan Tecavüzler).....	45
3.2.12.Bitki Sağlığı Çalışmaları.....	45
3.2.13.Bitki Koruma Ürünleri - Alet Makine Hizmetleri	46
3.2.14. Entegre ve Kontrollü Çiftçi Mücadelesi.....	47
3.2.15.Süne Mücadelesi Çalışmaları.....	48
3.2.15. Karantina Hizmetleri.....	49
3.2.15.1.İç Karantina Uygulamaları / Özel Sürvey Konuları.....	49
3.2.16.Pestisit Denetim Programı.....	50
3.2.17.Üretici Kayıt Defteri Bitki Koruma Uygulama Belgesi Eğitim Programları	50
3.2.18. Şerbetçiotu Teknik komite Çalışmaları.....	51
3.2.19.Haber ve Enformasyon	52
3.3.HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI.....	53
3.3.1. 2013 Yılı Mücadele Raporu.....	53
3.3.1.2.Şap koruyucu Aşılamaları	53
3.3.1.3.Brucella Koruyucu Aşılamaları	54
3.3.1.4.Anthrax Koruyucu Aşılamaları	54
3.3.1.5.Kuduz (Kelev) Koruyucu aşılamaları	54
3.3.1.6.Koyun Keçi Vebası Koruyucu Aşılamaları	55
3.3.1.7.Sağlık Taramaları.....	55
3.3.2. Canlı Hayvan ve Hayvan Maddeleri Sevkleri	55
3.3.3. Hayvan Aşılama ve Sağlık Taramaları.....	55
3.3.4.Denetimler ve Ruhsatlandırmalar	56
3.3.5.Su Ürünleri Tesisleri	56
3.3.6.Kanatlı İşletme Faaliyetleri.....	57
3.3.7.Nitrat İzleme Faaliyetleri	59

3.3.8. İdari Para Cezaları	60
3.3.9.İthal Hayvanlarla ilgili İşlemler.....	60
3.3.10.Serbest Veteriner Hekim Muayene ve Polikliniklerle İlgili Çalışmalar	60
3.3.11.Destekleme Çalışmaları	61
3.3.12.Av Bayii Denetimleri.....	61
3.3.13.Hayvan Pazarları	61
3.3.14.Hayvan Refahı.....	61
3.4.TARIMSAL ALTYAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI.....	62
3.4.1. Tarımsal Amaçlı Yapı İzinleri	62
3.4.2.Tarım Dışı amaçlı Arazi Kullanımı	62
3.4.3.Toprak Koruma Kurulu	63
3.4.4. Arazi Toplulaştırma Çalışmaları	63
3.4.5.İfraz, Tevhid, Hisseli Satış	63
3.4.6. Tarımsal Sulamada Elektrik İndirimi.....	64
3.4.7. Hazine Arazileri Satış	64
3.4.8. Arazi Tespit Çalışmaları	64
3.4.9. Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS).....	64
3.5.KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI	65
3.5.1.Tüik ve İstatistik Çalışmaları.....	65
3.5.1.2.Bitkisel Üretim İstatistikleri.....	65
3.5.1.2.Hayvansal Üretim İstatistikleri.....	65
3.5.1.3.Tarım Alet Makine Sayıları İstatistikleri.....	65
3.5.1.4.Tarımsal Fiyat İstatistikleri.....	66
3.5.1.5.Genel İstatistik Çalışmaları.....	66
3.5.2. Kadın Çiftçiler Yarışması	66
3.5.3.Ürün Maliyetleri Çalışmaları.....	67
3.5.4.Kuraklık Eylem Planı	69
3.5.6.Ev Ekonomisi Eğitim ve Yayım Faaliyetleri	69
3.5.7.Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi (Tar-Gel).....	69
3.5.8.2013 Yılı Yayım Faaliyetleri Raporu	69
3.5.8.1.Demonstrasyon Çalışmaları	70
3.5.8.2.Açılan Kurslar	72

3.5.9.Kitle Yayım Vasıtaları Üretim ve Dağıtım	73
3.5.10.Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Desteği.....	73
3.5.11.Yaygın Çiftçi Eğitimi.....	74
3.5.12. Basın ve Enformasyon Birimi Çalışmaları	74
3.5.13.BAV Toplantıları.....	74
3.5.14. Hizmet içi Eğitimler	75
3.5.15. Doğal Afetler	75
3.5.16.Yatırım Plan ve Programları.....	76
3.5.17.Hasat Kontrolleri	77
3.6. KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI ...	79
3.6.1. Genel Bilgiler	79
3.6.1.1.Amaç Ve Hedefler.....	79
3.6.2.Faaliyetlere İlişkin Bilgi Ve Değerlendirmeler	80
3.6.2.1. Mali Bilgiler	80
3.6.3. Performans Bilgileri.....	80
3.6.3.1.Bireysel Sulama Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi	80
3.6.3.2. Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi:	81
3.6.4.KKYDP Diğer Çalışmalar	83
3.6.5. Yem Bitkisi Tohumluğu Dağıtım Çalışmaları.....	83
3.6.6.Kooperatif ve Birlik Çalışmaları	84

1. KURUMUN GENEL TANIMI

1.1. Yasal Dayanak

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının kurulması; 06.04.2011 tarihli ve 6223 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'na 03.06.2011 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmündeki Kararname (KHK/639), 08.06.2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kararname ile taşra teşkilatlarının kuruluşu da hükme bağlanmıştır. **Bilecik İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'**nde bu kanun hükmündeki kararname esaslarına göre faaliyetlerini sürdürmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı

"Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Taşra Teşkilatının Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönergenin" 4 üncü maddesine göre İl Müdürlüğü; Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü, Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü, Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü ile İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğünden oluşmaktadır.

İlimiz Bozüyük, Gölpazarı, İnhisar, Söğüt, Osmaneli, Pazaryeri, Yenipazar İlçelerinde Bakanlık İlçe Müdürlüğü bulunmaktadır. İlçe Müdürlükleri "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Taşra Teşkilatının Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönergenin" 8. maddesine göre faaliyetlerini sürdürmektedir.

1.3. İl Müdürlüğünün Görevleri

a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,

b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,

c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleşebilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,

ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,

d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,

e) Tarım ürünlerinin islenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,

f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,

g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,

ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve parazite hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,

h) İl dâhilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

ı) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,

i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik vb. merkezleri yönetmek; özel sektörde kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,

j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek

k) Özel sektörde kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,

l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,

m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,

n) İl dâhilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,

o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,

ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenirliliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,

r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dâhilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim isleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek, tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek,

Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek,

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dâhilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,

kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,

ll) İlde bulunan toprak-bitki-sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.

mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

nn) Sulamaya acılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,

oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımını için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,

öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,

pp) İlde Kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,

rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,

ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,

şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,

tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.

uu) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve Vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

1.4.Kadro ve Personel Durumu

Tablo1:2013 Yılı Personel Listesi

SINIFI	Merkez	Bozüyük	Osmaneli	Söğüt	Gölpazarı	Pazaryeri	Yenişehir	İnhisar	TOPLAM
İl Müdürü	1	-	-	-	-	-	-	-	1
İl Md.Yrd.	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Avukat	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Şube.Md.	5	-	-	-	-	-	-	-	5
İlçe Md.	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Zir.Müh.	17	5	2	2	-	1	1	1	29
Mühendis 4/A Targel	8	4	4	1	3	2	2	1	25
Mühendis 4/B Targel	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Harita Müh.	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Gıda Mühendisi	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Gıda Mühendisi 4/A	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Veteriner Hekim	5	2	2	2	1	1	1	1	15
Vet.Hekim 4/A	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Vet.Hek.4/A Targel	5	4	4	2	4	1	1	1	22
Vet Hek 4/B Targel	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Tekniker	3	2	-	-	-	2	-	-	7
Harita Teknikeri	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Gıda Teknikeri	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Ziraat Teknisyeni	4	1	2	2	1	2	-	-	12
Ev Ekonomisi Tekniyeni	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Teknisyen (Diğer)	5	2	-	-	-	-	-	-	7
Vet.Sağ.Teknikeri	3	1	-	-	-	-	-	-	4
Vet.Sağ.Tekns.	1	1	2	-	-	-	-	1	5
Sağlık Teknikeri	2	-	-	1	-	-	-	-	3
Şef	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sayman	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ayniyat Saymanı	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Sivil Sav.Uzmanı	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Bilgisayar İşletmeni	2	1	-	-	-	-	-	-	3
Sosyolog	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ambar Memuru	1	-	-	-	-	1	-	-	2
Memur	1	-	-	-	-	-	-	-	1
V.H.K.İ.	1	1	-	1	-	-	-	-	3
Şoför	1	1	-	-	1	1	-	-	4
Hizmetli	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D.İşçi	34	3	-	1	3	1	1	1	44
4/C	2	-	-	-	2	-	1	-	5
TOPLAM	111	30	16	12	15	14	7	7	212

Tablo 2: 2013 Yılı İlçe ve Şube Personel Sayıları

BİRİM	Ziraat müh. Norm	Mevcut Durum	Vet. Hek. Norm	Mevcut Durum	Ziraat Tek. Norm	Mevcut Durum	Ziraat Teks. Norm	Mevcut Durum	Vet. Sağlık Tek. Norm	Mevcut Durum	Vet. Sağlık Teks. Norm	Mevcut Durum
İL NORMU	60	13	25	10	26	5	23	8	12	1	11	4
Bozüyük İlçe Müdürlüğü	6	6	2	2	3	3	3	-	-	1	1	1
Gölpazarı İlçe Müdürlüğü	6	0	2	1	2	-	2	1	1	-	1	-
İnhisar İlçe Müdürlüğü	4	1	2	1	2	-	2	1	1	-	1	1
Osmaneli İlçe Müdürlüğü	6	2	2	2	2	-	2	2	1	-	1	2
Pazaryeri İlçe Müdürlüğü	5	1	2	1	2	2	2	2	1	-	1	-
Söğüt İlçe Müdürlüğü	5	2	3	2	2	-	2	2	2	-	2	-
Yenişehir İlçe Müdürlüğü	4	1	2	1	2	-	2	-	1	-	1	-
Merkez(Şube Müdürlükleri)												
Bitkisel Üretim ve Sağlık Şube Müdürlüğü	3	5	-	-	2	-	2	3	-	-	-	-
Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	3	4	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-
Hayvan Sağlık ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü	1	-	7	7	-	1	-	-	4	1	3	-
Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	2	3	1	1	2	1	2	-	-	-	-	-
Tarımsal Alt yapı ve Değerlendirme Şube Müdürlüğü	11	3	3	-	4	-	2	-	-	-	-	-
Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	4	2	3	-	3	1	2	1	-	-	-	-
TOPLAM		18		6		3		4		3		0

Tablo:3 Bina, Lojman ve Diğer Tesis Sayıları

Teşkilatlandığı İlçe Sayısı	Lojman Sayısı	Toplantı Salonu Sayısı	Hizmet Binası Sayısı			Toplam Araç Sayısı		Misafirhane Durumu	
			Hükümet Binası İçinde (adet)	Mülk (adet)	Kira (adet)	Binek (adet)	İş Mak. (adet)	Sayı	Yatak Kapasitesi (adet)
8	30	1	2	7	-	19	1	1	25

1.5.Araç - Makine Parkı ve Teçhizat Durumu

Tablo 4: Araç- Makine Sayıları

MAKİNA-TEÇHİZAT	ADEDİ	DURUMU
Traktör	1	1 Faal
Traktör Römork	1	1 Faal
Selektör Makinesi(Özel İdare)	29	29 Faal
Selektör Makinesi(Gölpazarı Birlik)	1	1 Faal
Atomizör -Pülverizatör	8	4 Faal
Pulluk	1	1 Faal

Tablo 5:Araç Bilgi Formu

BİLECİK İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ									
ARAÇ BİLGİ FORMU									
SIRA NO	İl	İlçe	Plaka No	Kayıtlı Olduğu Kurumun Adı	Taşıdın Cinsi	Markası	Modeli	Kayıtlı Olduğu Bütçe	
1	Bilecik	Merkez	11 EA 979	İl Müd.	Binek	Megane	2001	Genel Büt.	Faal
2	Bilecik	Merkez	11 EH 460	İl Müd.	Minübis	Ford	1998	TAHAGEL	Faal
3	Bilecik	Merkez	11 EH 461	İl Müd.	Minübis	Ford	1998	TAHAGEL	Faal
4	Bilecik	Merkez	11 EC 831	İl Müd.	Otomobil	Fiat	2002	TAHAGEL	Faal
5	Bilecik	Merkez	11 AC 763	İl Müd.	Pickup	Mazda	2001	TAHAGEL	Faal
6	Bilecik	Merkez	11 AC 079	İl Müd.	Pickup	Mazda	2001	Döner Sermaye	Faal
7	Bilecik	Merkez	11 AP 485	İl Müd.	Traktör	Stayr	1982	Genel Büt.	Faal
8	Bilecik	Merkez	11.AU.279	İl Müd.	Jeep	Dayhatsu	1985	Genel Bütçe	Faal
9	Bozüyük	İlçe Müd.	11 AC 764	İlçe Müd.	Pickup	Mazda	2001	TAHAGEL	Faal
10	Bozüyük	Merkez	11 AV 041	İl Müd.	Pickup	Toyoto	1991	Genel Büt.	Faal
11	Pazaryeri	İlçe Müd.	11 AS 288	İlçe Müd.	Binek	Kango	2005	Tahagel	Faal
12	Pazaryeri	İlçe Müd.	11 AR 835	İlçe Müd.	Binek	Reno SW	1980	Genel Büt.	Faal
13	Söğüt	İlçe Müd.	11.AU.592	İlçe Müd.	Binek	Kango	2006	Vakıf	Faal
14	Yenişehir	İlçe Müd.	11 AS 284	İlçe Müd.	Binek	Kango	2005	TAHAGEL	Faal
15	Osmaneli	İlçe Müd.	11 AC 768	İlçe Müd.	Pickup	Mazda	2001	TAHAGEL	Faal
16	Gölpazarı	İlçe Müd.	11 AS 289	İlçe Müd.	Binek	Kango	2005	Tahagel	Faal
17	Gölpazarı	Merkez	11 EL 181	İl Müd.	Binek	Kartal	1991	Genel Büt.	Faal
18	İnhisar	İlçe Müd.	11 AY 537	İlçe Müd.	Binek	Toyoto Jeep	1989	Genel Büt.	Faal
19	İnhisar	İlçe Müd.	11AZ 087	İlçe Müd.	Pickup	Toyoto	1989	Genel Büt.	Faal

1.6. 2013 Yılı Yatırım Projeleri İzlenme Formu

Tablo 6: Yatırım Plan ve Programları

SIRA NO	SEKTÖRÜ	PROJE ADI	PROJE TUTARI (TL)	ÖNCEKİ YILLAR HARC. (TL)	PROGRAM YILI ÖDENEĞİ (TL)	DÖNEM SONU HARCAMA (TL)	FİZİKİ GRÇ. (%)
1	TARIM	Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi	30.500	27.535	30.375	15.112	100
2	HAYV.	Hayvancılığı Geliştirme Projesi	13000	14.954	19.920	12.056	85
3	BALIKÇ.	Su Ürünleri Üretimini Geliştirme Projesi	7.000	6971	5.996	3.051	90
4	TARIM	Bitki Sağlığı ve Uygulamaları Kontrolü Projesi	59.900	79.028	94.801	70.459	100
5	HAYV.	Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi	89.000	85.499	85.846	91.810	98
6	TARIM	Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi	1.500	1.495	1.994	1.074	100
7	TARIM	Tarımsal Yayımların Desteklenmesi Projesi	8.800	8.671	18.996	9.952	75
8	TARIM	Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Destekleme Projesi	10.500	10.442	10.473	9.111	100
9	TARIM	Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi	2400	415	2.400	1.954	100
10	TARIM	Hayvancılık Kooperatifinin Desteklenmesi Projesi	4000	7.798	7.960	5.340	75
11	TARIM	Bitkisel Üretim Kooperatifinin Desteklenmesi Projesi	2.300	2.280	7.798	7.537	94
12	TARIM	Çevre Amaçlı Tarımsal Alanların Korunması Projesi	21.080	18.049	10.968	7.376	100
13	TARIM	Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli G.	4.180	1.999	1.107	1.107	100
TOPLAM			254.160	265.136	298.564	235.939	94

2. GENEL TARIMSAL YAPI

2.1. Tarım Arazilerinin Durumu

Bilecik ili yüzölçümü 4.302 km²'dir.

Tablo 7: İşlenen Tarım Alanlarının Dağılımı

Tarım Alanı Türü	Alan (da)	% Dağılım
Tarla Ziraatı Alanı	561,830	40.65
Sebze Alanı	80.634	5.83
Meyve Alanı	115.160	8.33
Nadas Alanı	130.154	9.42
Kavaklık Alanı	72.760	5.26
Keleme Alanı	421.452	20.50
Toplam	1.381,990	100

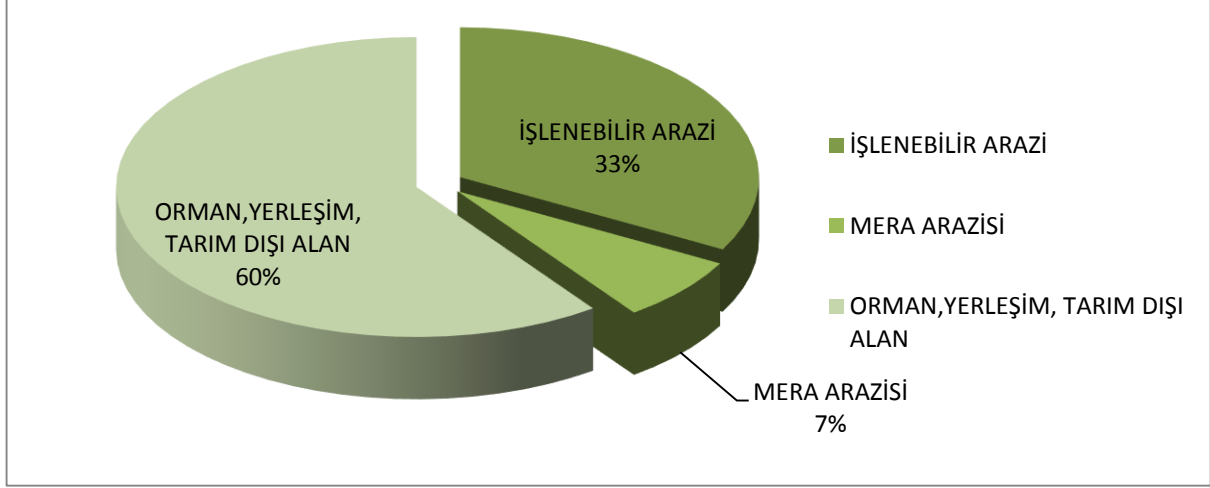
Tablo 8: İlimiz Örtü Altı Yetiştiriciliğinin İlçeler Üzerinden Dağılımı

İlçe Adı	Köy Sayısı	İşletme Sayısı	Toplam Plastik Sera Alanı(da)	Toplam Yüksek Tünel Alanı(da)	Toplam Sera Alanı(da)
Gölpazarı	1	13	40	0	40
İnhisar	6	60	0	225	225
Merkez	5	28	38	0	38
Osmaneli	22	140	0	117	117
Pazaryeri	5	8	12	0	0
Söğüt	7	470	3000	20	3020
Yenişehir	3	3	0	3	0
TOPLAM	49	722	3090	365	3440

Tablo 9: Toprak Varlığı

Toprak Varlığı ve Dağılımı	ALAN (ha)	(%)
Tarım Alanı	138.199	33
Çayır – Mera Alanı	32.200	7
Orman, Yerleşim ve Tarıma Elverişsiz Alanlar	260.301	60
TOPLAM	430.700	100

Tablo 10: Su Kaynakları Durumu

BİLECİK İLİ SU KAYNAKLARI POTANSİYELİ	
Yerüstü Suyu (İl Çıkışı Toplam Ort. Akımı)	320,0 Hm ³ /YIL
Yer Altı Suyu (İldeki Toplam Emn.Rezerv.)	54,7 Hm ³ /YIL
Toplam Su Potansiyeli	374,7 Hm ³ /YIL

Tablo 11: Tarım Arazilerinin Sulanma Durumu ve Su Kaynakları

SULAMA KURULUŞLARI VE SULAMA ALANLARI		SU YÜZEYLERİ	
Köy Hizmetleri Sulamaları	11.180 Ha	Baraj Ve Göletler Rezervuarı Yüzeyleleri	450 Ha
DSİ Sulamaları	5.373 Ha	Sakarya Nehri Yüzeyleleri	410 Ha
Halk Sulaması	5.391 Ha	Karasu Çayı	44 Ha
Toplam	21.944 Ha	Toplam Su Yüzeyleleri	904 Ha

Tablo 12: İlimizde Üretilen Tarla Ürünleri Ekim Alanları (Da)- Üretim Miktarı (Ton)

	2013 3. Tahmin (Tarla)																2013 3. Tahmin (Tarla) (Toplam)	
	BOZÜYÜK		GÖLPAZARI		İNHİSAR		MERKEZ		OSMANELİ		PAZARYERİ		SÖĞÜT		YENİPAZAR		(Toplam)	(Toplam)
	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı		
BİLECİK (Toplam)	121.156	62.656	87.928	39.790	5.762	2.029	87.942	49.880	52.088	26.917	66.166	32.273	51.380	21.709	89.408	42.482	561.830	277.737
Arpa(Diğer) Kuru	24.346	7.547	13.500	3.510	250	55	12.390	2.540	3.250	878	5.250	1.523	8.500	2.550	14.400	3.888	81.886	22.490
Aspir Kuru			1.000	150			1.485	149							1.750	315	4.235	614
Aspir Sulu			20	3													20	3
Ayçiçeği(Çerezlik) 1. Ekiliş Kuru	0	0	2.000	500			510	66	1.200	132	8	1			7.550	755	11.268	1.454
Ayçiçeği(Çerezlik) 1. Ekiliş Sulu	0	0	830	349			130	23	1.100	182	8	1			180	41	2.248	595
Ayçiçeği (Yağlık) 1. Ekiliş Kuru	190	38	11.370	2.729			9.420	1.272	710	71	400	48	50	5	10.000	1.350	32.140	5.513
Ayçiçeği (Yağlık) 1. Ekiliş Sulu	25	8	115	50			220	44	1.290	194	40	6			100	30	1.790	331
Bezelye (Kuru)	19	4															19	4
Buğday(Diğer)Kuru	71.500	21.093	29.735	8.921	5.200	1.560	43.022	10.756	15.765	4.414	42.000	12.600	34.580	11.411	34.105	10.232	275.907	80.986
Buğday(Diğer) Sulu	1.200	672	7.000	3.150			2.656	1.195	15.765	5.518	1.000	450	0	0	50	23	27.671	11.007
Burçak (Dane)	8	1									40	3					48	4
Burçak (Yeşil ot)	73	66							22	13							95	79
Çavdar (Dane)	2.740	685	40	10	100	30	755	174	480	91	1.750	420	600	177	60	14	6.525	1.601
Fasulye(Kuru)Kuru			100	10			140	13	120	12			60	6	160	23	580	64
Fasulye (kuru) Sulu	660	165	420	63			80	13	100	12	750	143	300	60			2.310	455

Tablo 12: İlimizde Üretilen Tarla Ürünleri Ekim Alanları (Da- Üretim Miktarı (Ton))

	2013 3. Tahmin (Tarla)																2013 3. Tahmin (Tarla) (Toplam)	
	BOZÜYÜK		GÖLPAZARI		İNHİSAR		MERKEZ		OSMANELİ		PAZARYERİ		SÖĞÜT		YENİPAZAR		(Toplam)	(Toplam)
	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı		
Fiğ (Dane)	303	27	650	54							20	2	100	12			1.073	96
Fiğ (Yeşil ot)	2.992	2.842	13.650	8.269	200	360	4.180	2.926	1.480	992	1.000	800	1.680	1.680	8.250	5.528	33.432	23.396
Hayvan Pancarı	100	700	60	150					12	49	20	90			65	228	257	1.217
Kanola (Kolza) Kuru			10	2											250	44	260	46
Kanola (Kolza) Sulu			20	7													20	7
Kaplıca			90	7							900	135					990	142
Korunga(Yeşil ot)	2.555	3.833	615	610			610	384	750	1.125	250	213	0	0	1.000	670	5.780	6.834
Mısır (Dane) 1.ekiliş	40	16	60	18			55	19	35	10	80	32	0	0			270	96
Mısır Silajlık(1.ekiliş)	953	6.195	850	4.250	0	0	4.336	19.512	480	1.920	550	2.090	200	700	2.500	8.750	9.869	43.417
Mısır Silajlık(2.ekiliş)							320	1.120	300	1.200							620	2.320
Mısır(Hasil) 1.ekiliş	70	112	440	1.088			65	72	300	750	200	540					1.075	2.561
Nohut Kuru	6.078	912	160	13			350	35	420	42	170	24	450	63	600	75	8.228	1.163
Nohut Sulu	133	33	1.200	120					430	52	15	3			1	0	1.779	208
Patates (Diğer) 1.ekiliş	251	465	60	75			20	13			80	144	0	0			411	697
Soğan (Kuru)	107	214	420	525			2.100	1.155	1.030	1.730			100	90			3.757	3.714
Şeker Pancarı	735	3.565	90	425					70	361					215	1.075	1.110	5.426
Şerbetçiotu							344	172			3.200	1.680					3.544	1.852
Tritikale (Dane) Kuru	130	38					60	13			120	42	600	198	75	23	985	313
Tritikale (Dane) Sulu	40	18									10	5					50	23
Tritikale (Yeşil ot)	478	669					42	38	65	65							585	772
Yeşil Mercimek Kuru	60	7	8	1					17	2	3	0	450	61	70	11	608	81
Yeşil Mercimek Sulu	15	3	40	8					17	3	2	0			2	0	76	14
Yonca (Yeşil ot)	3.298	10.554	1.060	2.110	12	24	2.370	6.636	1.330	3.275	3.200	9.600	1.920	3.283	2.000	3.400	15.190	38.882
Yulaf (dane) Kuru							450	90			4.000	1.040	300	87			4.750	1.217
Yulaf (dane) sulu											250	75					250	75
Yulaf(Yeşil ot)	1.455	1.892	2.100	2.520			1.262	1.262	2.300	2.884	250	300	1.490	1.326	6.000	6.000	14.857	16.184

Tablo 13: İlçeler Üzerinden Sebze Ürünleri Ekim Alanları (Da)- Üretim Miktarı (Ton)

	2013 3. Tahmin (Sebze)																2013 3. Tahmin (Sebze) (Toplam)	
	BOZÜYÜK		GÖLPAZARI		İNHİSAR		MERKEZ		OSMANELİ		PAZARYERİ		SÖĞÜT		YENİPAZAR		(Toplam)	(Toplam)
	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı		
BİLECİK (Toplam)	1.889	3.032	9.693	27.894	1.230	3.926	17.462	40.140	36.996	144.832	3.413	3.865	8.980	20.024	971	1.420	80.634	245.132
Bakla (Taze)			37	30	10	8	55	55	22	22			5	4			129	119
Balkabağı	1.400	2.590	225	225			290	667	15	30	55	96	110	253	12	24	2.107	3.885
Bamya			28	25			347	260	20	16			5	3			400	304
Barbunya Fasulye (Taze)			500	438	15	12	2.000	1.800	520	520	25	20	50	50			3.110	2.840
Bezelye (Taze)	136	71	525	499			480	192	2.800	2.520	1.150	690	10	8			5.101	3.980
Biber (Dolmalık)			315	945			290	580	550	1.650			150	150			1.305	3.325
Biber (Salçalık)			105	208			35	60	1.700	5.100			10	10			1.850	5.377
Biber (Sivri)	20	10	200	200	25	38	360	612	320	480	50	64	250	300			1.225	1.704
Börülce (Taze)							16	6									16	6
Brokoli							35	35	100	300							135	335
Domates (Salçalık)			300	1.455					910	3.640							1.210	5.095
Domates (Sofralık)	53	53	2.200	14.630	350	2.450	4.995	17.552	7.519	48.422	75	188	780	3.900	355	675	16.327	87.870
Enginar			20	16					20	12							40	28
Fasulye (Taze)	111	89	2.000	2.000			1.218	1.218	2.800	3.220	1.800	1.674	350	350	202	152	8.481	8.702
Hıyar (Sofralık)	15	23	230	460	30	90	202	606			25	53	30	74	19	25	551	1.329
Hıyar (Turşuluk)							20	30									20	30
Ispanak			430	215	20	12	650	585	6.200	7.750	25	24	50	50			7.375	8.636
Kabak (Sakız)			35	35			120	180	320	480			15	38			490	733
Karnıbahar							53	148	830	1.660							883	1.808
Karpuz	81	122	735	2.940	0	0	2.025	6.480	8.600	57.620	30	102	1.440	3.600	230	345	13.141	71.209
Kavun	10	10	1.450	2.900			2.600	5.200	3.000	9.000	30	78	2.230	4.460	70	88	9.390	21.736

Tablo 13: İlçeler Üzerinden Sebze Ürünleri Ekim Alanları (Da) -Üretim Miktarı (Ton)

	2013 3. Tahmin (Sebze)																2013 3. Tahmin (Sebze) (Toplam)	
	BOZÜYÜK		GÖLPAZARI		İNHİSAR		MERKEZ		OSMANELİ		PAZARYERİ		SÖĞÜT		YENİPAZAR		(Toplam)	(Toplam)
	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı	Ekilen Alan	Üretim Miktarı		
Lahana (Beyaz)			24	48			230	1.035	20	40	120	840	30	60	30	75	454	2.098
Lahana (Brüksel)									110	138							110	138
Lahana (Kırmızı)							95	209									95	209
Marul (Göbekli)							105	116							15	8	120	124
Marul (Kıvırcık)			52	52	100	180	258	335	10	12	3	5	400	600	16	11	839	1.195
Maydonoz							32	29					5	5			37	34
Patlıcan			200	400	20	80	240	840	490	1.960			150	300			1.100	3.580
Pırasa	10	12	45	90			172	344	100	200			20	30			347	676
Sarımsak (Taze)							7	6							5	2	12	7
Soğan (Taze)	53	53	22	33	660	1.056	490	833	20	40	25	33	2.890	5.780	17	17	4.177	7.845
Turp (Bayır)			15	51			42	126									57	177

Tablo 14:İlçeler Üzerinden Meyve Ürünleri Ekiliş Miktarları (Da)- Üretim Miktarı (Ton)

	2013 3. Tahmin (Meyve)																2013 3. Tahmin (Meyve) (Toplam)	
	BOZÜYÜK		GÖLPAZARI		İNİSAR		MERKEZ		OSMANELİ		PAZARYERİ		SÖĞÜT		YENİPAZAR		Toplam	Toplam
	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı		
BİLECİK (Toplam)	2.906	2.448	26.287	5.732	12.965	11.859	11.153	5.858	41.621	39.546	1.844	1.099	8.016	10.400	10.368	2.429	115.160	79.371
Ahududu															0	0	0	0
Armut	112	105	101	58	81	84	138	38	550	592	54	119	60	110	300	74	1.396	1.181
Ayva	42	58	406	234	385	268	145	945	4.450	7.118	3	17	32	159	50	46	5.513	8.845
Badem	0	0					90	63	54	40	32	26	5	40	180	164	361	332
Ceviz	519	10	1.470	131	882	168	2.140	338	400	189	870	169	375	158	1.995	163	8.651	1.325
Çilek(örtüaltı dahil)	4	2	3	2			12	10	10	8	80	48					109	70
Dut	62	4			1.349	0	0	5	45	13	0	1			160	39	1.616	62
Elma (Amasya)	21	3					63	55	40	66	8	17	10	21	55	24	197	186
Elma (Diğer)	398	1.494	456	136	51	70	91	146	350	362	198	210	47	31	15	5	1.606	2.454
Elma (Golden)	244	95	355	163			75	87	153	220	5	5	18	160	30	14	880	744
Elma (Grannysmith)	36	6			20	8			35	22	12	9	20	17	25	7	148	68
Elma (Starking)	544	241	304	168	10	6	80	131	300	412	11	26	15	56	120	61	1.384	1.101
Erik	104	67	1.116	179	30	14	640	1.052	850	1.029	30	54	51	136	365	42	3.186	2.573
Fındık	22	8					0	1	50	23	71	12					143	44
İğde	0	1															0	1
İncir					30	28	0	38	2	11			15	94			47	171
Kayısı(Zerdali hariç)	0	1	120	25			65	173					15	44	65	7	265	251
Kiraz	197	79	7.750	1.353	1.268	662	3.651	1.402	2.000	2.313	128	96	2.600	1.374	3.000	741	20.594	8.020

Tablo 14:İlçeler Üzerinden Meyve Ürünleri Ekiliş Miktarları (Da) -Üretim Miktarı (Ton)

	2013 3. Tahmin (Meyve)															2013 3. Tahmin (Meyve) (Toplam)		
	BOZÜYÜK		GÖLPAZARI		İNİSAR		MERKEZ		OSMANELİ		PAZARYERİ		SÖĞÜT		YENİPAZAR		(Toplam)	(Toplam)
	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı		
Muşmula									35	27							35	27
Nar					3.449	5.476	30	26	2	4			172	113			3.653	5.618
Şeftali (Diğer)	0	0	761	639	20	24	590	590	18.571	20.925	7	2	51	56	25	9	20.025	22.245
Şeftali(Nektarin)									12	7							12	7
Trabzon Hurması					5	5	219	38	4	10							228	53
Üzüm (Kurutma- lık Çekirdekli)															25	9	25	9
Üzüm (Sofralık Çekirdekli)			4.070	1.221	3.600	4.752	55	33	2.428	1.699			3.750	7.500	670	200	14.573	15.405
Vişne	601	273	8.700	1.375			754	450	280	280	335	289	30	60	3.288	824	13.988	3.550
Zerdali	0	1			20	8	0	26					30	27			50	61
Zeytin (Sofralık)			675	47	1.765	288	2.315	213	11.000	4.176			720	246			16.475	4.969

2.3.HAYVANSAL ÜRETİM DEĞERLERİ

Tablo 15: İlçeler Üzerinden Hayvan Varlığı

İlçe adı	BÜYÜKBAŞ				KÜÇÜKBAŞ			TEK TIRNAKLI			KEDİ-KÖPEK	
	Sığır	Buzağı (dana)	Manda	Toplam	Koyun	Keçi	Toplam	At	Katır	Eşek	Köpek	Kedi
Merkez	6892	1540	-	8432	8000	7000	15000	10	5	155	800	50
Bozüyük	5612	1790	-	7062	14000	1800	15800	10	5	15	500	55
Gölpazarı	4589	938	-	5527	8500	3400	11900	34	3	45	540	75
İnhisar	297	59	-	356	5066	8689	13755	20	3	30	250	30
Osmaneli	3178	696	5	3879	7140	7719	14859	3	-	16	850	45
Pazaryeri	4334	1078	51	5412	8000	2000	10000	20	5	40	450	50
Söğüt	3085	713	-	3798	15600	8700	24300	34	48	117	600	70
Yenişehir	3758	848	-	4606	2900	2100	5000	10	-	40	100	20
Toplam	31745	7622	56	39072	69206	41408	110614	141	69	458	4090	395

Kaynak: Türk-Vet. Kayıtları

Tablo 16: 2013 Yılı İlçeler Bazında Kanatlı Mevcutları (Köy Tavukları)

İLÇE ADI	KANATLI TÜRLERİ					
	Tavuk	Hindi	Ördek	Kaz	Güvercin	Diğer Kümes Hayvanları
Merkez	5400	450	220	70	500	50
Bozüyük	500	50	30	30	-	-
Gölpazarı	2000	350	150	100	200	-
İnhisar	3420	55	20	30	100	15
Osmaneli	3140	160	80	70	1100	-
Pazaryeri	2898	135	126	135	615	-
Söğüt	2750	230	89	124	311	150
Yenişehir	2100	325	60	275	-	-
Toplam	22208	1755	775	834	2826	215

Kaynak: Türk-Vet kayıtları

Tablo 17: İlçeler Bazında Kanatlı Mevcutlar(Ticari İşletmeler)

İLÇE ADI	TAVUK		
	Yumurtacı	Broiler	Damızlık
Merkez	-	-	-
Bozüyük	166500	251000	96300
Gölpazarı	-	107000	300000
İnhisar	-	42500	-
Osmaneli	20000	368500	-
Pazaryeri	-	65000	-
Söğüt	-	117000	-
Toplam	186500	951000	396300

Tablo 18:İlçeler Bazında Arıcılık faaliyetleri

İlçeler	Eski Usul Kovan (Adet)	Balmumu- Üretimi (kg)	Arı Besleyen Köy Sayısı (adet)	Yeni Usul Kovan(Adet)	Bal Üretimi (Ton)
Yenişehir	18	85	20	560	11000
Gölpazarı	211	750	35	1100	25500
Pazaryeri	20	40	21	1180	14000
İnhisar	130	100	6	200	2000
Merkez	0	415	26	2287	27440
Bozüyük	74	4200	24	2520	21350
Osmaneli	75	360	21	690	2120
Söğüt	70	30	20	1235	26100
Toplam	605	6026	172	10.043	126.510

Kaynak: İva İstatistik Bilgileri

İlçeler üzerinden eski ve yeni usul arılı kovan varlığı ve arı besleyen köyler aşağıda verilmiştir. Merkez ilçede 52, Bozüyük'te 26, Gölpazarı'nda 25, İnhisar 'da 5, Osmaneli'nde 14, Pazaryeri'nde 15, Söğüt'te 20 ve Yenişehir'da 6 adet arı işletmesi bulunmaktadır.

2.3.1.Su Ürünleri İşletmeleri

İlimiz sınırları dâhilinde toplam 5 adet su ürünleri işletmesi bulunmaktadır.

2.3.1.2.Su Ürünleri İşleme ve Değerlendirme Tesisleri

- 1- Menetrel Gıda Sanayi Ticaret Limitet Şirketi (Bilecik Organize Sanayi Bölgesi)
- 2- Liman Entegre Balıkçılık Sanayi Ticaret Limitet Şirketi (Bozüyük İlçesi Saraycık Köyü)

2.3.1.3.Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesisleri

- 1- Serhat Alabalık Üretim Sanayi Ticaret Limitet Şirketi (Karasu Mevkii Bozüyük)
- 2- Mersu Su Ürünleri ve Yem Sanayi Ticaret Limitet Şirketi (Çaydere Köyü Bozüyük)
- 3- Liman Entegre Balıkçılık Sanayi Ticaret Limitet Şirketi (Bozalan Köyü Bozüyük)
- 4- Liman Entegre Balıkçılık Sanayi Ticaret Limitet Şirketi (Saraycık Köyü Bozüyük)
- 5- Kuzey Su Ürünleri Sanayi Ticaret Limitet Şirketi (Karaağaç Köyü Bozüyük)

Tablo 19: Su Ürünleri Üretimi ve Değerleri

Ürünün Adı	Üretim Miktarı (Kg)	Üretim Değeri (TL)
Alabalık	440.476,50	286.309,72
Toplam	440.476,50	286.309,72

Kaynak: Su Ürünleri Kayıtları

3.İL MÜDÜRLÜĞÜ 2013 YILI ÇALIŞMALARI

Tablo 20: 2013 Yılı İçerisinde Ödenen 2012 Yılı İl Geneli Bitkisel Üretim Desteklemeleri

Desteklemeler	Destekleme Miktarı(TL)
Sertifikalı Tohum Desteklemesi (Yazlık)	12.845,02
Sertifikalı Fidan Desteklemesi	9.944,60
Yem Bitkileri Desteklemesi	579.943,62
Yağlı Tohumlu Bitkiler Prim Desteklemesi	681.215,45
Organik Tarım Desteklemesi	18.851,14
İyi Tarım Uygulamaları Desteklemesi	228,78
Çatak Desteklemesi	18690,27
Mazot-Gübre-Toprak Analizi Desteklemesi(MGD)	4.538.764,54
Hububat-Baklagiller Prim Desteklemesi	1.275.718,47
TOPLAM	7.136.201.89

Tablo 21: 2013 Yılı İçerisinde Ödenen 2012 Yılı İl Geneli Hayvansal Üretim Desteklemeleri

DESTEKLEMELER	İşletme Sayısı (Adet)	Hayvan Sayısı	Destek Miktarı (TL)
Yaş Koza Desteklemesi	134 kişi	11.840 kg	236.800,00
Ana Arı Desteklemesi	108	6413(kovan)	51.304,00 (2012 yılı) Devam Ediyor
Su Ürünleri Desteklemesi	4	644.655,86 Kg	419.026,26
Yavru Balık Desteklemesi	3	687.739(Adet)	41.266,35
Süt Desteklemeleri	5266	16.616.389,50	1.027.296,72
Buzağı Desteklemesi	1378	2710	335.309,05 (2012 yılı) Devam Ediyor
Anaç Sığır Desteklemesi	1397	6009	1.436.195,00 (2012 yılı) Devam Ediyor
Anaç Koyun Keçi Desteklemesi	635	63.935	1.150.830,00 (2012 yılı) Devam Ediyor
Besilik Erkek Hayvan Dest.	1170	4.438	956.481,60 Son Dönem Devam Ediyor
Halk Elinde Islah Kıvırcık Projesi	53	10.531	280.000,00
TOPLAM			5.727.667,16 TL

Not: Buzağı desteklemesi alabilmesi için bu aşığı dışı hayvanlara yaptırmaları gerekiyor. Buzağı desteklemesi içinde yer alıyor. Bazı destekleme kalemlerinin 2013 yılı başvuruları halen devam ettiği için 2012 yılında ödenen destekleme tutarları yazılmıştır.

3.1.GIDA VE YEM KONTROL ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

3.1.1.Gıda Güvenilirliği Politikası

Bakanlığımızın temel gıda politikası; Kodeks Alimentarius ve Avrupa Birliği müktesebatı ile uyumlu olarak hazırlanan mevzuat çerçevesinde, ülke genelinde "Çiftlikten Sofraya Gıda Güvenilirliği" noktasından hareketle, tamamlayıcı ve etkin bir gıda güvenilirliği sistemini yerleştirmeye yönelik çalışmalar yapmaktır. Bu manada, yeterli miktarda güvenilir gıda üreterek sadece ülke içindeki değil ülke dışındaki tüketicilere de sürdürülebilir gıda arzını sağlamak, halk sağlığını korumak, halkın gereği gibi beslenmesini sağlamak, ülke ihracatını geliştirmek ve sektörde haksız rekabeti önlemek amacıyla etkin gıda izin-tescil, denetim ve kontrolü uygulamalarını yürütmektedir.

Gıda Güvenilirliği Kanunu 11 Haziran 2010 tarihi itibarı ile yayımlanarak yürürlüğe giren 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu sayesinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tüm gıda üretimi, tüketimi ve satış noktalarının denetiminde tek yetkili kurum haline gelmiştir.

Bu Kanunun amacı, gıda ve yem güvenilirliğini, halk sağlığı, bitki ve hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahını, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunması da dikkate alınarak korumak ve sağlamaktır.

Bu Kanun, gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme ile yemlerin üretim, işleme ve dağıtımının tüm aşamalarını, bitki koruma ürünü ve veteriner tıbbî ürün kalıntıları ile diğer kalıntılar ve bulaşanların kontrollerini, salgın veya bulaşıcı hayvan hastalıkları, bitki ve bitkisel ürünlerdeki zararlı organizmalar ile mücadeleyi, çiftlik ve deney hayvanları ile ev ve süs hayvanlarının refahını, zootehni konularını, veteriner sağlık ve bitki koruma ürünlerini, veteriner ve bitki sağlığı hizmetlerini, canlı hayvan ve ürünlerin ülkeye giriş ve çıkış işlemlerini ve bu konulara ilişkin resmî kontrolleri ve yaptırımları kapsar. Bu kapsamda; İl Müdürlüğümüz ile yetkilendirilmiş ilçeler bünyesinde görevli 21 gıda denetim görevlisi ile bu denetim faaliyetlerini gerçekleştirilmektedir.

Tablo 22: İlçeler Bazında Gıda Denetim Yetkili Personel Sayısı

İlçeler	Gıda Denetim Yetkisi Olan Personel Sayısı
Yenipazar	1
Gölpazarı	1
Pazaryeri	0
İnhisar	1
Merkez	6
Bozüyük	6
Osmaneli	3
Söğüt	3
Toplam	21

Kaynak: www.ggbs.gov.tr

3.1.2. Türk Gıda Kodeksi

Türk Gıda Kodeksi, Kodeks Alimentarius ve AB müktesabı doğrultusunda gıda maddelerinin taşınması gereken asgari kalite ve hijyen kriterlerini belirlemektedir. "Türk Gıda Kodeksi" kapsamında çok çeşitli gıda maddelerinin "yatay" ve dikey" kriterleri belirlenmiştir. Yatay mevzuat arasında, beslenme ve genel etiketleme kuralları, bulaşanlar, mikrobiyolojik kriterler, gıda katkı maddeleri, renklendiriciler, tatlandırıcılar, bitki koruma ürünleri ve veteriner ilaç kalıntıları, gıda temas maddeleri, depolama ve nakliye esasları ile numune alma gibi kriterler bulunmaktadır.

Dikey mevzuat arasında ise meyve suyu, alkolsüz içecekler, kırmızı et, kanatlı eti, baharat, yumurta ve ürünleri, kakao ve ürünleri, et ürünleri, şeker, tuz, ekmek, makarna, fermente sütler, bal, çikolata ve ürünleri, özel beslenme amaçlı gıdalar, diyet gıdalar, sporcu gıdaları, bebek mamaları, glutensiz gıdalar gibi tebliğler bulunmaktadır.

Gıda mevzuatı kapsamında şimdiye kadar değişik konu ve ürün bazında 97 adet Türk Gıda Kodeksi Tebliği yayımlanmış olup bunların 71 adedi AB mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

3.1.3.Gıda İzin-Tescil Faaliyetleri

5996 sayılı kanun gereği tüm gıda işyerlerine "Onay" ve "Kayıt" zorunluluğu getirilmiş olup "Onay" alacak işletmeler Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenmiştir

Tablo 23: 2013 Yılında İlimizde Faaliyet Gösteren Firmalar

Faaliyet Konusu	İşletme Sayısı	Denetim Sayısı
Üretim Yerleri	174	257
Satış Noktaları	814	381
Toplu Tüketim Noktaları	831	317
Yem İşletmeleri	58	25
Toplam	1858	980

Kaynak: www.ggbs.gov.tr

3.1.4.Gıda Denetim-Kontrol Faaliyetleri

5996 Sayılı Gıda Kanunu, Bakanlık Talimatları, 2013 yılı İl Kontrol Planı ve Bakanlığımız İzleme ve Denetim Programları kapsamında İl genelinde; 174 adet gıda üretim firması bulunmakta olup, bu işyerlerine yıl içerisinde 257 adet denetim yapılmıştır

Tablo 24: 2013 Yılı İl Geneli Gıda Üretim Yerleri Denetim Sayıları

Faaliyet Konusu	İşyeri Adedi	Denetim sayısı
Alkollü İçki Üretimi	1	2
Bisküvi Çikolata vb. Üreten işyeri	1	1
Ekmek ve Ekmek Çeşitleri üreten işyeri	75	106
Diğer Gıda üreten İşyeri (Boza, Şerbetçiotu)	7	10
Dondurulmuş Gıda Maddesi Üretimi	1	1
Dondurma ve yenilebilir buz üretimi	7	5
Kesimhane, Parçalama Tesisi, Hazırlanmış Et Kar.Üreten İşletme,MAE Üreten İşletme,İşleme Tesisi	6	19
Meyve sebze paketleme, boylama, sarartma ve mumlama yapan işyeri	1	1
Gıda İle Tem.Eden Mad.ve Malz.Üretimi	7	8
Pasta, börek, hamur ve sütlü tatlılar gib her türlü pastacılık ürünleri üretimi yapan işyeri	6	13
Çiğ Süt ve Süt Ürünleri İşleme ve Toplama Tesisi	12	32
Sıvı ve Katı Bitkisel Yağ Üretimi	1	1
Şekerleme üretimi	1	2
Un üretimi yapan işyeri:	7	11
Unlu Mamüller üretimi	35	40
Vaks veya sakız bazı üretimi	1	1
Yumurta paketleyen iş yerleri	1	3
Zeytinyağı üretimi	1	1
Toplam	174	257

Kaynak:www.ggbs.gov.tr

Tablo 25: 2013 Yılı Gıda Satış Yerleri Denetim Sayıları

İLÇELER	Bozüyük		Gölpazarı		İnhisar		Merkez		Osmaneli		Pazaryeri		Söğüt		Yenipazar		Toplam	Toplam
	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı		
FAALİYET KONUSU																	814	381
Aktarlar	4	0	0	0	0	0	6	5	0	0	0	0	0	0	0	0	10	5
Balıkçı	0	1	0	0	1	0	2	2	0	0	1	0	0	0	0	0	4	3
Büfe	17	5	3	2	2	0	65	16	6	0	9	4	4	0	0	0	106	27
Diğer Gıda Satan İşyeri	12	9	6	1	2	3	10	0	3	0	4	0	5	1	4	0	46	14
Gıda Depoları/Toptancıları	4	1	2	0	1	0	6	2	1	0	1	0	0	0	0	0	15	3
Hareketli Taşıt Aracı	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	-
Her Türlü Market:	154	62	18	6	7	3	167	90	24	1	27	3	54	42	10	16	461	223
Kasap	11	13	6	0	0	0	6	4	1	0	3	1	3	6	1	1	31	25
Kuruyemişiçi	7	6	3	1	0	0	10	6	1	0	1	0	3	3	0	0	25	16
Manav	5	1	0	0	0	0	7	3	0	0	0	0	2	2	0	0	14	6
Mandıra Ürünleri Satış	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	-
Şarküteri	19	14	0	0	0	0	19	5	1	0	6	2	6	5	1	2	46	28
Şekerleme Satış	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0	8	3
Unlu Ürünler Satış Yeri	8	7	2	1	0	0	30	16	2	0	2	2	2	2	0	0	46	28

Tablo 26: 2013 Yılı Toplu Tüketim Yerleri Denetim Sayıları

İLÇELER	Bozüyük		Gölpazarı		İnhisar		Merkez		Osmaneli		Pazaryeri		Söğüt		Yenişehir		Toplam İş yeri	Toplam Denetim
	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı	İşyeri sayısı	Denetim sayısı		
FAALİYET KONUSU																	831	317
Dönerci	3	1	0	0	0	0	5	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9	1
Café-Bar	0	0	1	1	0	0	23	2	0	0	1	0	2	0	0	0	27	4
Diğer Toplu Tüketim Yeri	6	3	8	0	0	0	33	9	6	0	2	0	10	1	1	1	72	23
Fast Food	10	8	0	0	0	0	24	5	0	0	0	0	2	0	0	0	41	13
Hazır/Tabldot Yemek Üretimi	3	8	0	0	0	0	5	7	2	3	0	0	0	0	0	0	10	18
Yemekhane	23	16	3	0	0	0	39	6	7	0	6	2	6	2	2	0	99	26
Kahvehane-Çay ocağı	74	14	15	4	11	0	109	27	6	0	18	5	31	5	5	0	277	66
Kantin	27	30	3	3	1	1	26	18	4	0	6	1	7	1	1	1	75	63
Lokanta-Restoran	53	25	9	5	6	0	68	29	4	0	7	5	15	5	5	0	176	80
Otel	4	4	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0	10	7
Pastacılık Ürünleri	6	8	1	0	0	0	5	5	0	0	0	0	3	0	0	0	15	15

Kaynak:www.ggbs.gov.tr

2013 yılı itibariyle Müdürlüğümüzce yürütülen genel denetimler sonucunda uygunsuzluk tespit edilen 27 gıda işletmesine idari para cezası (175.717 TL), 1 yem işletmesine (12.800 TL) uygulanmıştır. 3 işyeri hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

3.1.5.Kayıt ve Onay İşlemleri

11 Aralık 2011 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan “Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşletmelerine Dair Yönetmelik” kapsamında gıda satış ve toplu tüketim alanında faaliyet gösteren 531 işletmeye İşletme Kayıt Belgesi” düzenlenmiştir. Aynı yönetmelik kapsamında gıda üretimi alanında faaliyet gösteren 58 işletmeye “İşletme Kayıt Belgesi” düzenlenmiştir.

Aynı yönetmelik kapsamında gıda üretimi alanında faaliyet gösteren 12 işletmeye “İşletme Onay Belgesi” ve 1 işletmeye “Şartlı Onay Belgesi” düzenlenmiştir

3.1.6.174 Alo Gıda Hattı Başvuruları

Alo Gıda 174 kapsamında dönem içerisinde 4 adet gıda kaynaklı vaka ve 122 adet ihbar ve şikâyet başvurusu olmak üzere toplam 126 adet başvuru yapılmıştır.

Başvuruların faaliyet konularına göre dağılımı:

- Satış yeri 76 -Toplu Tüketim Yeri:26 -Üretim Yeri:24

Tablo:27 Alo Gıda Hattı Başvuruları

Ürün Gruplarına Göre Dağılımı	Başvuru sayısı
Alkollü İçkiler	1
Alkolsüz İçecekler	2
Bitki, Çay Ve Kahve Ürünleri	4
Çikolata Ve Kakao Ürünleri	1
Et Ve Et Ürünleri	35
Hazır Yemek Ve Yemek Fabrikası (Tabldot)	18
Meyve Ve Sebze İşleme	2
Pastacılık Ürünleri Ve Tatlılar	6
Süt Ve Süt Ürünleri	12
Şekerli Mamuller	2
Tahıl, Un Ve Unlu Mamuller	27
Tasnif Dışı Gıdalar	1
Yumurta Ve Yumurta Ürünleri	2

3.1.7.İhracat Kontrolleri

İhracat kontrolleri alıcı ülkenin talepleri doğrultusunda yapılmakta, istenen kriterleri taşıyan ürün partisine ürün güvenilirliğini belgeleyen “Sağlık Sertifikası” düzenlenmektedir. Ürünlerin ihracattan bir nedenle geri gelmesi durumunda gümrük girişi sırasında denetim ve kontrole tabi tutulmaktadır.

2013 yılında 21518 ton buğday unu ürününe 112 adet sağlık sertifikası düzenlenmiştir. İlimizde faaliyet gösteren Ektaş Tarım Ürünleri Endüstri ve Ticaret Anonim Şirketi adı altında bir adet ihracat firması bulunmaktadır. Bu firma Angola, Arnavutluk, Almanya, Filipinler, Gambia, Gana, Hindistan, Madagaskar, Liberya, Singapur, S.Leone, Panama ve Tayland ülkelerine Buğday unu ihracat etmektedir

3.1.8. Numune Alma Çalışmaları

Bakanlığımızca ülke genelinde yürütülen gıda izin- tescil, ithalat, ihracat ve iç piyasa denetim ve kontrollerinde alınan numunelerin fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik analizleri, pestisit kalıntıları, ağır metaller, mikro toksin analizleri yapılmaktadır. Ayrıca, ithalat ve ihracat aşamalarında alınan numunelerdeki gerekli analizler Bakanlık laboratuvarlarımızda yaptırılmaktadır. Dönem içerisinde ithalat ve ihracat için numune alınmamıştır. 2013 yılı içerisinde 141 adet numune alınmıştır.

Tablo 28:Numune Alımları

Numune Alınış Sebebi	Sayıları
174 Alo Gıda İhbarı	5
Bakanlık/İl Yıllık Kontrol Planı	82
Diğer (Zehirlenme, Bakanlık Bildirimleri)	15
Yem Numunesi	39
Toplam	141

Kaynak:www.ggbs.gov.tr

Numunelerin Alındığı Yerlere göre dağılımı ise;

- Gıda Satışı yapan İşyeri:51
- Toplu Tüketim yeri:16
- Üretim Yeri:35

Tablo 29:Numune Alınan Ürün Grupları

Et ve Et Ürünleri	17
Süt ve Süt Ürünleri	9
Tahıl Un ve Unlu Mam.	8
Pastacılık Ürünleri	11
Taze Meyve ve Sebze	28
Şekerli Mam.	2
Alkollü İçkiler	13
Hazır Yemek	11
Yumurta	1
Tasnif Dışı (Boza)	1

Alınan Numunelerin ise sonuç dağılımları ise;

- Olumlu:86
- Olumsuz:10
- Sonuçlanmadı:5
- Red:1

3.1.9.Yem, Küspe Fabrikaları ve Bayilerin Denetimi

Tablo:30 2013 Yılında İlimizde Faaliyet Gösteren Firmalar

İlçeler	Bozüyük		Gölpazarı		İnhisar		Merkez		Osmaneli		Pazaryeri		Söğüt		Yenipazar		Toplam İş Yeri	Toplam Denetim
	İşyeri Sayısı	Denetim Sayısı	İşyeri Sayısı	Denetim Sayısı	İşyeri Sayısı	Denetim Sayısı	İşyeri Sayısı	Denetim Sayısı	İşyeri Sayısı	Denetim Sayısı	İşyeri Sayısı	Denetim Sayısı	İşyeri Sayısı	Denetim Sayısı	İşyeri Sayısı	Denetim Sayısı		
Yem Üretim Yerleri	0	0	0	0	0	0	0	0	2	8	0	0	0	0	0	0	2	8
Yem Satış Noktaları	9	7	7	3	2	1	8	1	4	3	8	5	6	3	5	2	49	25
Kendi Yemini Üreten Çiftlik	1	2	1	3	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	8
Rendering Tesisi	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	1	5

İlimiz sınırları içerisinde dönem içerisinde 1 Kanatlı Unu (Rendering) Tesisine, 2 Karma Yem Üreten işyerine, 4 Kendi Yemini Yapan Çiftlik ve 13 Yem Satış yerine “İşletme Kayıt/Onay Belgesi” düzenlenmiştir

Yem Üretimi alanında faaliyet gösteren 2 yem işletmesinde 8 denetim gerçekleştirilmiştir. Perakende yem satışı alanında faaliyet gösteren 49 satış yerlerinde 25 denetim gerçekleştirilmiştir.

Şube Müdürlüğümüzce dönem içerisinde 39 adet yem numunesi alınmıştır. Numunelerin tamamı Bakanlık İzleme Programı kapsamında alınmıştır.

Numunelerin Alındığı Yerlere göre dağılımı ise;

- Perakende Yem Bayi:18
- Yem Fabrikası:17
- Çiftlik:4

Alınan Numunelerin ise sonuç dağılımları ise;

- Olumlu:19
- Olumsuz:2
- Sonuçlanmadı:18

Tablo:31 Numune Alınan Ürün Grupları

Bitkisel Kök. Yem Mad.	4
Karma Yem	22
Yem Kat. ve Yemlik Pre.	10
Hayvansal Kök. Yem	2
Ev ve Süs Hayvan. Yemi	1

Yapılan denetimler sonucunda dönem içerisinde 1 adet yem işletmesine 12800TL idari para cezası uygulanmıştır

3.1.10. Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS)

Gıda ve Yem denetim faaliyetlerinin hızlı ve güvenilir bir şekilde yapılabilmesi için ve Bakanlığımızca alınan kararların taşrada uygulama, takip ve kontrolünün yapılması ve birimlerdeki istatistiki rakamların tahsis edilmesi amacıyla Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS) kurulmuş olup 03 Ocak 2011 tarihi itibariyle uygulamaya geçilmiştir. Bu kapsamda İl genelindeki 26 personel tarafından bu sistem aktif olarak kullanılmaktadır.

3.2.BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

3.2.1.Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli

İl ve İlçe Müdürlüklerimizce ilimizin üretim desenine uygun olarak ürün maliyetleri için veriler toplanarak ürün maliyetleri hazırlanmakta ve sisteme veri girişleri sene sonu itibariyle yapılmaktadır. 2012 yılına ait 142 kalem maliyet verisi 2013 yılı ocak ayında internet sistemine giriş yapılmıştır. 2013 yılı maliyetlerine ilişkin veriler 2014 yılı başında sisteme giriş yapılacaktır.

İlimizin yer aldığı 1 numaralı havza (Güney Marmara) ve 8 numaralı havza (Söğüt Havzası) ve bu havzalarda destekleme kapsamında önerilen ürünler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 32: Güney Marmara Havzası

İl	İlçe	Fark Ödemesi Kapsamında Önerilen Ürünler
Bilecik	Osmaneli	Buğday Arpa Mısır Zeytinyağı Ayçiçeği Çeltik Yulaf Soya Pamuk Çavdar Kuru fasulye Nohut Kanola Tritikale

Tablo 33: Söğüt Havzası

İl	İlçe	Fark Ödemesi Kapsamında Önerilen Ürünler
Bilecik	Bozüyük, Gölpazarı, İnhisar, Merkez, Pazaryeri, Söğüt, Yenipazar	Buğday Arpa Ayçiçeği Mısır Çavdar Soya Yulaf Aspir Nohut Çeltik Mercimek Zeytinyağı Kuru Fasulye Kanola Tritikale

3.2.2. Çevre Amaçlı Tarım Arazilerinin Desteklenmesi Programı (ÇATAK)

Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma (ÇATAK) projesi toprak ve su kalitesinin korunması, doğal kaynakların sürdürülebilirliği, erozyonun önlenmesi ve tarımın olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik koruma programını tercih eden üreticilerin desteklenmesidir. ÇATAK kapsamındaki iller her yıl Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmekte olup ilimizde projeden yararlanan iller arasında bulunmaktadır.

Proje uygulama alanları İl Komisyonunun kararı ile sorunlu tarım alanlarında iyileştirme olanakları gözetilerek seçilmekte ve üç kategori başlığında çalışmalar sürdürülmektedir. İlimizde 2. ve 3. kategoride proje uygulamaları yürütülmektedir. 2. kategoride toprak ve su yapısının korunması başlığında, yoğun taşlılık sorununun giderilmesi ve organik madde miktarının artırılması amacıyla taş toplama ve çiftlik gübresi uygulamalarını üç yıl boyunca gerçekleştirilen çiftçilerimiz desteklemeden yararlandırılmaktadır. 3. kategoride ise çevre dostu tarım teknikleri ve kültürel uygulamalar başlığında kontrollü ilaç gübre kullanımı ve su kullanımını asgariye indiren uygulamaları üç yıl boyunca uygulayan çiftçilerimiz desteklemeden yararlandırılmaktadır.

Tablo 34: 2013 Yılı Çatak Destekleme Programı

Kategori	Çiftçi Sayısı	Alan(Da)	Destekleme Miktarı
Toplam	28	295,692	18690.27

3.2.3. Bitkisel Üretim Destekleme Birimi Çalışmaları

Mazot- Gübre ve Toprak Analizi Desteği başvuruları ve 2013 Yılı için Çiftçi Kayıt müracaatları bitti. Yapılan müracaatların veri girişleri halen devam etmektedir.

Tablo 35: 2013 Yılı Bitkisel Üretim Desteklemeleri

Desteklemeler	Destekleme Miktarı(TL)
Sertifikalı Tohum Desteklemesi	152.147,43
Sertifikalı Fidan Desteklemesi	61.197,25
Yem Bitkileri Desteklemesi	560.713,47
Yağlı Tohumlu Bitkiler Prim Desteklemesi	681.215,45
Organik Tarım Desteklemesi	18.851,14
İyi Tarım Uygulamaları Desteklemesi	228,78
Çatak Desteklemesi	18690,27
Mazot-Gübre-Toprak Analizi Desteklemesi(MGD)	4.272.559,37
Hububat-Baklagiller Prim Desteklemesi	1.246.291,64
TOPLAM	7.011.894,8

3.2.4.Tohum, Fide Fidan Sertifikasyon Çalışmaları

5553 Sayılı Tohumculuk Kanunu, 13.01.2008 tarih ve 26755 Sayılı Tohumculuk sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği, 15.05.2009 Tarih ve 27229 Sayılı Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği ve 03.07.2009 Tarih ve 27277 Sayılı Meyve ve Fidan Üretim Materyali Sertifikasyonu ile Pazarlaması Yönetmeliği çerçevesinde ilimizde faaliyet gösteren Dikmen Tarım ve Yalova Tarım A.Ş firmalarına ait beyannameler kabul edilmiştir. Bu beyannamelere ilişkin olarak tarla kontrolleri yapılarak raporları düzenlenmiştir.

3.2.5.Tohumluk Bayi Denetimleri

İlimizde bulunan toplam 36 adet tohum bayisine yıl içerisinde 36 denetim yapılmıştır. Tohumluk Bayii belge müracaatında bulunan 12 bayide denetim çalışması yapılarak belgelendirme yapılmıştır.

3.2.6.Gübre Bayilerinin Denetlenmesi

Kimyevi Gübre Denetim Yönetmeliği gereği; İl genelinde 104 Kimyevi Gübre Bayii denetim çalışmaları yapılmıştır. İl genelinde faaliyet gösteren bayilerden 25 adet kimyevi ve organik gübre numuneleri alınarak analizci kuruluşa gönderilmiştir. Bu numunelerden 6 adedi menfi sonuçlanmıştır. Menfi sonuçlanan gübre ile ilgili resmi işlemler devam etmektedir.

Tablo 36: İl Geneli Kimyevi Gübre Tüketimi (1. Altı Aylık Dönem)

GÜBRENİN CİNSİ	ÇİFTÇİYE SATIŞ						
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Toplam
Amonyum Sülfat % 21	87,15	53,40	227,90	114,65	81,65	40,60	605,35
K.Amonyum Nitrat % 26	15,75	40,40	92,90	132,30	9,50	0,00	290,85
Amonyum Nitrat % 33	279,85	817,09	971,55	438,20	100,40	36,60	2.643,69
Üre %46	938,50	447,00	315,70	90,45	47,90	157,25	1.996,80
TSP (%42-44 P2O5)	6,40	16,80	26,70	24,55	5,50	1,65	81,60
DAP 18.0.46	31,75	54,55	108,70	51,85	63,95	2,00	312,80
Kompoze 20.20.0	68,00	63,55	120,45	112,55	25,50	5,90	395,95
Kompoze 20.20.0 süper	3,30	11,80	17,45	13,40	7,45	0,00	53,40
Kompoze 15.15.15	152,30	149,30	185,30	184,65	52,35	43,65	767,55
Kompoze 15.15.15 süper	22,75	25,35	60,10	41,65	22,15	1,65	173,65
Kompoze 26.13.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.15.15.+15(SO3)+2MgO	0,00	0,00	31,10	15,20	1,90	0,00	48,20
Kompoze 25.5.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompoze 8.24.8	4,95	19,10	0,00	0,00	0,00	0,00	24,05
Kompoze 12.30.12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompoze 10.25.20 Pt.Sül.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MAP 11.52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Potasyum Nitrat 13.0.46	1,08	2,06	4,98	5,21	5,18	2,98	21,47
Potasyum Sülfat % 50	2,50	0,40	3,75	2,15	0,40	0,00	9,20
Kompoze -13.24.12	2,55	7,50	4,80	3,90	1,25	0,00	20,00
Kalsiyum Nitrat 15,5+26,5	0,15	0,10	0,08	0,30	0,30	0,00	0,93
Komp. 13.25.5+10(SO3)	11,95	8,35	1,15	0,90	0,00	0,00	22,35
TOPLAM	1.628,93	1.671,05	2.172,61	1.231,91	425,38	292,28	7.422,14

Kaynak: İl Müdürlüğü Verileri

Tablo 37: İl Geneli Kimyevi Gübre Tüketimi (2.Altı Aylık Dönem)

GÜBRENİN CİNSİ	ÇİFTÇİYE SATIŞ						
	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
Amonyum Sülfat % 21	50,00	14,05	24,20	12,70	15,10	16,60	116,05
(CAN)K.Amonyum Nitrat % 26	0,00	3,90	0,00	3,00	6,65	0,00	13,55
Amonyum Nitrat % 33	95,20	59,25	28,30	10,50	53,83	152,25	272,78
Üre %46	83,90	25,20	15,30	11,45	7,00	37,00	146,90
TSP (%42-44 P2O5)	1,70	0,05	9,80	33,45	20,80	2,50	65,80
DAP 18.0.46	35,50	18,05	159,60	285,30	112,75	24,00	611,20
Kompoze 20.20.0	6,15	57,85	464,50	1.244,65	1.188,60	131,65	2.961,75
Kompoze 20.20.0 +%1Zn	0,50	0,00	7,05	71,65	14,50	0,65	93,70
Kompoze 15.15.15	3,75	2,35	11,55	27,85	23,35	2,70	68,85
Kompoze 15.15.15 +Zn	3,05	0,15	5,70	4,40	4,45	1,30	17,75
Kompoze 26.13.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.15.15.+15(SO3)+2MgO	0,50	0,00	0,15	0,05	4,10	0,00	4,80
Kompoze 25.5.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompoze 8.24.8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompoze 12.30.12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompoze 10.25.20 Pt.Sül.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MAP 11.52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Potasyum Nitrat 13.0.46	16,06	13,20	1,40	0,88	0,26	0,33	31,79
Potasyum Sülfat % 50	0,20	0,00	83,05	43,85	0,25	0,00	127,35
Kompoze -13.24.12	0,00	0,00	0,00	0,45	1,95	1,75	2,40
Kalsiyum Nitrat 15,5+26,5	0,03	0,00	0,23	0,00	0,00	0,00	0,26
Süper Ekin13.25.5+10(SO3)+zn	0,00	22,70	156,25	337,95	175,00	12,25	691,90
10.25.20+20(SO3)+ME	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,50
Magic Color 13.16.8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NPK 10,25,5+ME	0,00	0,00	0,00	125,50	0,00	0,00	125,50
TOPLAM	296,53	216,75	967,08	2.213,63	1.629,09	382,98	5.352,82

Tablo 38: 2013 Yılı Gübre Bayilerinin İlçelere Göre Dağılımı

İlçe	Özel Bayi	Tüzel Bayi	Toplam	Denetim Sayısı
Merkez	9	1	10	18
Bozüyük	3	2	5	9
Gölpazarı	4	3	7	12
Osmaneli	13	2	15	27
Pazaryeri	2	3	5	7
Söğüt	4	3	7	14
Yenipazar	2	2	4	4
İnhisar	0	1	1	1
TOPLAM	37	17	54	92

3.2.7. Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

İlimiz İnhisar, Gölpazarı, Pazaryeri İlçelerinde OTBİS sistemine kayıtlı 1560,159 dekar organik tarım alanı mevcut olup 440 parselde 70 çiftçimiz Organik tarım sertifikasına sahiptir.

İlimizde bitkisel üretim yapan üreticilerin çalıştığı üç organik tarım sertifikası veren firma mevcuttur. Bu firmalar BCS, Anadolu ve ETKO dur. Ayrıca organik ürün işleyen bir işletme mevcut olup çalıştığı sertifikasyon firması Control Union dur.

Organik ürün olarak, nar, ceviz, armut, Trabzon hurması, kiraz, erik, elma, incir, zeytin, üzüm, çilek, soğan, patates, taze ve kuru fasulye, lahana, pırasa, biber, bamya, hıyar, karpuz ürünleri yetiştirilmektedir.

Organik tarım birimimizce 2013 yılı içerisinde organik ürün satışı yapılan 9 iş yerinde, organik ürün işleyen 1 işletmede ve 6 bitkisel üretim noktasında yönetmelik gereğince denetim yapılmıştır.

Tablo 39: İl Geneli Organik Tarım Verileri

Sıra No	İlçe Adı	İşletme Sayısı	Alan(Da)
1	Gölpazarı	2	179.261
2	Pazaryeri	1	38.226
3	İnhisar	67	1342.672

3.2.8. İyi Tarım Uygulamaları

Çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen bir tarımsal üretimin yapılması, doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ile sürdürülebilirlik ile gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla yapılan tarımsal üretim modeline iyi tarım denir. Amaç çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen bir tarımsal üretimin yapılması, doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirlik ve gıda güvenliğinin sağlanmasıdır.

İlimiz İnhisar ve Osmaneli ilçelerimizde İTÜ sertifikasına sahip iki üreticimiz bulunmaktadır. 34,187 dekarlık alanda dereotu, marul, roka, yeşil soğan ve barbunya fasulye ürünleri iyi tarım ürünü sertifikasına sahiptir. Sertifikasyon firması olarak ECAS Sertifikasyon firması ilimizde faaliyet göstermektedir.

3.2.9.4342 Sayılı Mera Kanunu Çalışmaları

28.02.1998 tarihli ve 23272 sayılı Resmi Gazetede, yayınlanarak yürürlüğe giren, 4342 Sayılı Mera Kanunu kapsamında, İlimiz mera alanlarının tespit, tahdit, tescil, tahsis ve ıslah çalışmaları Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Kanunun 5. Maddesine istinaden yapılmakta olan tespit çalışmaları İlimizde 2005 yılında tamamlanmış olmasına rağmen, yapılan çalışmalar yeniden gözden geçirilmesi sonucunda İl Mera Komisyonunca tespit çalışmalarının yenilenmesine karar verilen 21 yerleşim biriminde tespit ve tahdit çalışmaları 2012 yılında tamamlanmış olup, 2013 yılı içerisinde de orta malları siciline işlenmesi sağlanmıştır.

Tablo 40: Tespit Edilen Mera Alanı (Da)

Yerleşim Birimi	Tespit Edilen Mera Alanı (Da)
Merkez	1023,1
Bozüyük	19593,1
Gölpazarı	626,1
İnhisar	7517,6
Osmaneli	5062,2
Pazaryeri	2519,6
Söğüt	10927,3
Yenipazar	1833,0
Toplam	49.102,1

Kaynak: İl Müdürlüğü Verileri

İlçe Mal Müdürlükleri ve Milli Emlak Müdürlüğünce yapılan, hazine arazilerinin satış, kiralama ve tescil işlemleri kapsamında, 4342 Sayılı Mera Kanunu kapsamında kalıp kalmadıkları hususunda görüş sorulan parseller hakkında Kanunun 5. Maddesi (b) bendi bakımından incelenmiş ve ilgili kurumlara görüş bildirilmiştir.

3.2.9.1.MERBİS Projesi

MERBİS projesi kapsamında ilimiz mera alanları sayısal olarak cd ortamında internete aktarılmaktadır. Bu kapsamda 35557 da mera alanının sisteme kaydı tamamlanmıştır.

3.2.10. 4342 Sayılı Mera Kanunu Gereğince İlimizde Uygulanan Mera Islah ve Amenajman Projeleri ve Gerçekleştirilen Çalışmaları

Islah çalışmaları kapsamında, danışman kuruluş olan Eskişehir Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile birlikte yürütülmekte olan, Bozüyük İlçesi Osmaniye Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi (243,9 ha) ile Yenipazar İlçesi Nasuhlar-Danişment Köyleri Mera Islah ve Amenajman Projesi (30.2 ha) uygulamaları sürdürülmektedir.

Tablo 41: Mera Islah Çalışması

Projenin Uygulandığı Köy	Proje Başlama Yılı	Proje Alanı	Proje Bedeli (TL)	Projenin Durumu
Yenipazar Nasuhlar-Danişment	2008	302,1 da	178040	Devam Ediyor
Bozüyük (Osmaniye)	2010	243,9 da	331712	Devam Ediyor

Kaynak: İl Müdürlüğü Verileri

Yenipazar İlçesi Nasuhlar-Danişment Köyleri Mera Islah ve Amenajman Projesi kapsamında Canlı çit uygulaması kapsamında 1000 adet yalancı akasya fidanı mera alanı çevresine dikildi.Suni mera tesis edilmesi amacı ile 50 dekar alanda toprak işleme yapıldı.

3.2.11.Mera Şikâyetleri (Meraya Yapılan Tecavüzler)

İlçe Kaymakamlıkları ile Valilik Makamına intikal eden mera şikâyetleri (meraya yapılan tecavüzler) hakkında, İl Müdürlüğümüzde bulunan mera teknik ekibi tarafından yerinde yapılan tespit ve incelemelerin sonucuna göre Mera Kanununun 19. Maddesi gereğince, 3091 sayılı taşınmaz mallara yapılan tecavüzlerin önlenmesi veya 2886 sayılı devlet ihale kanununun 75. maddesine gerekli işlemlerin yapılması için Valilik Makamına bilgi verilmektedir.

3.2.12.Bitki Sağlığı Çalışmaları

İlimiz genelinde 43 teknik personelin Reçete Yazma Yetkisi bulunmaktadır. Üreticilerimizin ihtiyaçları doğrultusunda belge sahibi teknik elemanlarımız tarafından reçete yazılmaktadır.

Tablo 42:İlçeler Bazında Reçete Yazma Yetkili Personel Sayısı

İlçeler	Reçete Yazma Yetkisi Almış Personel Sayısı
Merkez	24
Bozüyük	2
Gölpazarı	1
İnhisar	2
Söğüt	2
Osmaneli	6
Pazaryeri	4
Yenipazar	2
Toplam	43

Kaynak: İl Müdürlüğü Verileri

3.2.13.Bitki Koruma Ürünleri - Alet Makine Hizmetleri

11.6.2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 18, 19, 31, 32, 34, 35, 39, 41, 42 ve 43 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmış olan Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Hakkındaki yönetmelik hükümleri gereğince, 4 adet Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayilik İzin Belgesi düzenlenmiştir. İl Müdürlüğümüzce Merkez ilçede 1adet, Osmaneli ilçesinde 1 adet, Gölpazarı ilçesinde 1 adet ve Yenipazar ilçesinde 1 adet olmak üzere toplam 4 adet bayi Zirai Mücadele Alet ve Makineleri İzin Belgesiyle yetkilendirilmiştir. Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayilik belgesiyle yetkilendirilen bayilerin hepsi denetlenmiştir. Denetimlerde görülen eksikliklerin giderilmesi konularında gerekli çalışmalar yapılmıştır. Toplam 20 adet denetim yapılmıştır.

Tablo 43:İl ve İlçeler Bazında Zirai İlaç (BKÜ) Bayii Sayıları

BİLECİK		Zirai İlaç (BKÜ) Bayii Sayıları								
		BAYİ		Toplam	MESLEKLERE DAĞILIM					Toplam
No	İlçe	Özel	Tüzel		Zir. Müh.	Makine Müh.	Zir. Teknk.	Zir. Tek.	Diğer	
1	Merkez	5	1	6	3		2	1		6
2	Osmaneli	12	2	14	6		5	3		14
3	Pazaryeri	1	2	3	1			1	1	3
4	Gölpazarı	1	3	4	3			1		4
5	Yenipazar	1	2	3	3					3
6	Söğüt	4	3	7	6			1		7
7	Bozüyük	1	1	2	1				1	2
8	İnhisar	0	1	1	1					1
Toplam		25	15	40	24		7	7	2	40

Tablo 44: İl ve İlçeler Bazında Zirai Mücadele Alet Makine (ZMAM) Bayii Sayıları

BİLECİK 2013		Zirai Mücadele Alet Makine (ZMAM) Bayii Sayısı Mesleklere Dağılımı							
		BAYİ		Toplam	MESLEKLERE DAĞILIM				
No	İlçe	Özel	Tüzel		Zir. Müh.	Makine Müh.	Zir. Teknk.	Zir. Tek.	Diğer
1	Merkez	5	1	6	2		3	1	
2	Osmaneli	2	2	4	3		1		
3	Pazaryeri	1	0	1				1	
4	Gölpazarı	2	2	4	3		1		
5	Yenipazar	1	2	3	3				
6	Söğüt	1	2	3	3				
7	Bozüyük	1	1	2	1			1	
8	İnhisar	0	1	1	1				
	Toplam	13	11	24	16		3	3	2

Kaynak: İl Müdürlüğü Verileri

3.2.14. Entegre ve Kontrollü Çiftçi Mücadelesi

Entegre mücadele çalışmaları kapsamında kiraz, şeftali ve örtüaltı entegre mücadele ilimiz programına alınmış olup kiraz Merkez ve Gölpazarı ilçelerinde 21 çiftçi 200,581 dekar, şeftali Osmaneli İlçesinde 15 çiftçi 133 dekar, örtüaltı ise Söğüt ilçesinde 10 çiftçi 42,069 dekar alanda uygulanmıştır.

Bu kapsamda 2013 yılında programa alınan köylerde entegre mücadele teknik konuları ve budama teorik eğitimleri verilmiş olup düzenli arazi kontrolleri yapılmıştır.

Tablo 45: Entegre ve Kontrollü Çiftçi Mücadelesi

Entegre Mücadele Konusu	EM Alanı (Dekar)	Çiftçi Sayısı (Adet)	Köy Sayısı (Adet)
Kiraz EM	200.581	21	4
Şeftali EM	133	15	3
Örtüaltı EM	42.069	10	1
TOPLAM	375.65	46	8

Tablo 46: Entegre Mücadele Projesi Çiftçi Eğitimleri Gerçekleşme Tablosu

Eğitim Konusu	Eğitim Verilen Üretici Sayısı (Adet)	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Dağıtılan Eğitim Materyali
Kiraz yetiştiriciliği	83	2	Broşür
Kiraz Has. Zar.	40	1	Liflet
Kirazda Budama	20	2	
Şeftali Entegre Müc.	53	2	
Örtüaltı EM	10	1	Broşür
TOPLAM	206	8	

Tablo:47 Entegre Mücadele Projesi Teknik Eleman Eğitim Gerçekleşme Tablosu

Eğitici Kuruluş	Eğitim Konuları	Katılan personel Şubesi	Katılan Teknik Eleman Sayısı
Bornova Zir.Müc. Araş.İst	Kiraz Entegre Mücadele 1. dönem	Gölpazarı GTH İlçe Md.	1
Bornova Zir. Müc. Araş.İst	Kiraz Entegre Mücadele 2. dönem	Gölpazarı GTH İlçe Md.	1
Ankara Zir. Müc. Araş. İst.	Kiraz Entegre Mücadele	Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Konu Sorumlusu	1
Yalova BKAE	Şeftali EM 1. Dönem	Osmaneli GTH İlçe Md.	1
Yalova BKAE	Şeftali EM 2. Dönem	Osmaneli GTH İlçe Md.	1
Bornova Zir.Müc. Araş.İst	Zeytin Entegre Mücadele 1. dönem	Osmaneli GTH İlçe Md.	1
Bornova Zir.Müc. Araş.İst	Zeytin Entegre Mücadele 2. dönem	Osmaneli GTH İlçe Md.	1
Bornova Zir.Müc. Araş.İst	Örtüaltı Entegre Mücadele	Söğüt GTH İlçe Md.	1
Diyarbakır Zir. Müc. Araş. İst.	Nohut Mercimek Entegre Mücadele	Bozüyük GTH İlçe Md.	1
TOPLAM			9

3.2.15.Süne Mücadelesi Çalışmaları

2013 yılında 25.750 dekar alan süne Sürveyi programına alınmış olup içerisinde Yalova Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü uzmanlarının ilimizde vermiş olduğu eğitim toplantısına İlçe Müdürlükleri ve İl Müdürlüğü teknik elemanları katılmıştır.

Yalova Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsünün 24.04.2013 tarihli kışlamış ergin surveylerine başlanması bildirimini ardından başlayarak Merkez ilçede 15 köyde 15.000 da, Bozüyük İlçesinde 6 köy 5000 da, Gölpazarı İlçesinde 4 köy 4750 da, Söğüt İlçesinde 3 köy 3000 da, Pazaryeri İlçesinde 1 köyde 1000 da, İnhisar İlçesinde 1 köyde 500 da toplam 30 köyde ve 29.250 da hububat ekili alanda 29 Nisan- 10 Mayıs tarihleri arasında 6 teknik ekiple yürütülmüştür. İlimiz Süne KE sonuçları 0,0-0,49 adet/m² dir.

İlimizde 13-24 Mayıs tarihleri arasında Yumurta Parazitlenme Surveylerine devam edilmiştir. Yapılan yumurta parazitlenme surveylerinde %85 parazitlenme oranı görülmüştür. İlimizde kimyasal mücadele yapılan alan bulunmamaktadır.

Tablo 48: Süne Mücadelesi Çalışmaları

İlçe	Köy Sayısı	M2 de ortalama kıslanmış ergin adedi(0.0-0.49) ve alanı (da)	Dekar (da)	Eğitim yapılan çiftçi sayısı
Merkez	15	15.000	15.000	100
Bozüyük	6	5.000	5.000	60
Gölpazarı	4	4.750	4.750	80
Söğüt	3	3.000	3.000	70
Pazaryeri	1	1.000	1.000	35
İnhisar	1	500	500	10
Toplam	30	29.250	29.250	335

3.2.15. Karantina Hizmetleri

3.2.15.1.İç Karantina Uygulamaları / Özel Sürvey Konuları

İlimizde faydalı ve zararlı organizmaların var olup olmadığını, var ise yayılış alanını ve yoğunluğunu tespit etmek üzere survey çalışmaları yapılmış olup aşağıdaki tabloda sunulmuştur

Tablo 49: Özel Sürvey Programı

Survey Konusu	Program	Keşif (Da)	Kaç Yıldır Devam Ediyor	Kontrol Sayısı	Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi	Açıklama Bitkinin Fenolojisi
Mısır Diabrotica V.	Keşif	200	1	10	12.06.13	04.09.13	Zararlı görülmedi
Bağ Bois Noir (BN) ile	Keşif	140	1	10	08.07.13	14.10.13	Fitoplazma görülmedi
Erik Şarka Virüsü	Sınırlandırma/Değerlendirme	42	5	6	07.05.13	06.09.13	Çiçek, yaprak,meyve
Kiraz Şarka	Sınırlandırma/Değerlendirme	81	5	10	24.04.13	2.06.13	Çiçek yaprak meyve

Bilecik ili 2013 yılı Bitki Sağlığı ve Karantina Programı dahilinde yer alan “Ülkemizde varlığı bilinmeyen zararlı organizmalardan Mısır (*Diabrotica V.*) ve Bağ (Bois Noir (BN) ile Flavescence Doree (FD) Fitoplazması ile ilgili olarak survey çalışmaları yapılmış, yapılan surveylerde fitoplazmalara rastlanılmamıştır.

Yine Program dahilinde yer alan “Ülkemizde varlığı bilinen zararlı organizmalar dan Şarka Virüsü ile ilgili olarak survey çalışmaları yapılmış, Osmaneli İlçemizden alınan bir adet erik numunesi Yalova Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsüne gönderilerek analiz ettirilmiş, numune sonucu temiz gelmiştir.

3.2.16.Pestisit Denetim Programı

İç ve Dış Pazar açısından önemli bulunan meyve ve sebze gıda güvenirliliğinin sağlanması, hatalı Bitki Koruma Ürünü (BKÜ) kullanımından kaynaklanan sorunların kaynağında çözülmesi, tarladan sofraya güvenilir gıda zincirinin sağlanması amacıyla 2012 yılında başlatılan birincil üretimde Hasat Öncesi Pestisit Denetim Programı 2013 yılında devam ettirilmiştir.

2013 yılında Denetim Programı kapsamında alınan numuneler talimata uygun olarak alınıp, ilgili laboratuvarımız olan Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne programda belirtilen sayı ve zamana bağlı kalınarak gönderilmiştir.

Tablo 50: 2013 Denetim Programı

Numune Alınan Ürün	Numune Sayısı	Değerlendirme Sonucu		Yapılan İşlem
		MRL üzeri	Tavsiye Dışı Kullanım	
Marul	2	2	2	İdari Para Cezası ve Hasat Geciktirme
Kiraz	2	-	-	-
Şeftali	4	1	-	Hasat Geciktirme
Hıyar	2	-	-	-
Domates	2	-	-	-
Ayva	6	-	2	İdari Para Cezası ve Hasat Geciktirme
Ispanak	2			

3.2.17.Üretici Kayıt Defteri Bitki Koruma Uygulama Belgesi Eğitim Programları

Üreticilerimize Bitki koruma ürünleri uygulama belgesi verilmesi amacıyla düzenlenen 13 eğitim toplantısına 453 kişi katılmış ve belge almaya hak kazanmıştır. 2013 yılı içerisinde Merkez ilçede 990 adet üretici kayıt defteri teslim edilmiştir.

Tablo 51: Üretici Kayıt Defteri Programları

1-	Üreticiye verilen üretici kayıt defteri	990 adet (ilk on ay)
2-	'BKÜ Tavsiyelere Uygundur' İbaresiyile onaylanan ÜKD sayısı	2 adet
3-	Resmi Kontroller Kapsamında kontrolü yapılan ÜKD sayısı	96 adet
4-	5996 sayılı kanun kapsamında yapılan resmi kontrollerde ÜKD denetimi ve diğer yanlış BKÜ uygulamaları bakımından yapılan denetimler ve uygulanan idari yaptırımlar.	
A	Denetlenen çiftçi sayısı ve idari yaptırım tutarı	8 çiftçi/2560.26 TL (2x 1280,13)
B	Denetlenen ürün alıcısı sayısı ve idari yaptırım tutarı	-
C	Denetlenen BKÜ uygulayıcı sayısı ve idari yaptırım tutarı	-
5-	Üretici eğitim yayım ve kamuoyu bilgilendirme çalışmaları	İlk altı aylık dönem
A	Üretici sayısı	965
B	Ürün alıcıları sayısı	4
C	Toplantı sayısı	27
D	Basılı materyal sayısı	1500
6-	Bitkisel üretimde kullanılan BKÜ kayıtlarının tutulması ve izlenmesi çalışmalarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri	Ürün alımında ÜKD şartı getirilmesi, özendirici/ zorlayıcı olacaktır.

3.2.18. Şerbetçiotu Teknik Komite Çalışmaları

Şerbetçiotu Teknik Komite toplantısı 11 Temmuz 2013 tarihinde yapılmış olup, Vali Yardımcısı Sayın Mehmet Öksüz'ün başkanlık ettiği toplantıya İl ve ilçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü teknik personeli Tarbes A.Ş. temsilcileri, Ot-Gül Kooperatifi temsilcileri. Bilecik ve Pazaryeri Ziraat Odası üretici temsilcileri katılmışlardır.

Şerbetçiotu Teknik Komite toplantısı amaç ve içeriği bakımından son derece önemli olmasının yanı sıra tarım sektöründe Ülkemizde bu formatta gerçekleşen tek toplantı olma özelliğini de taşımaktadır. 1967 yılından bu güne her yıl aralıksız olarak düzenlenen Teknik Komite Toplantısında ele alınan başlıca konu Şerbetçiotu alım kampanyasında uygulanacak fiyatın belirlenmesidir. Bu fiyat belirlenirken İl Müdürlüğümüzün hazırlamış olduğu şerbetçiotu maliyet araştırmasından yola çıkılarak alıcı kuruluşlarla üreticinin mutabık kalacağı uygun bir fiyat belirlenmektedir. Bu sayede üreticinin mağdur edilmesinin önüne geçilmektedir. Ayrıca bu toplantılarda şerbetçiotu üretimi aşamasında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerileri getirilmektedir.

Hasat sezonu yaklaştığında alım kampanyası başlama zamanını tespit etmek amacıyla Müdürlüğümüz teknik elemanları, alıcı kuruluş temsilcileri ve üretici örgütü temsilcileri tarafından arazi çalışması yaparak şerbetçiotu bitkisi hasat olgunluğuna eriştiğinde alım kampanyası başlatılmaktadır.

Alıcı kuruluş yetkilileri, üretici örgüt temsilcileri ile konu uzmanı Ziraat Mühendislerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantı sonucunda 2013 yılı şerbetçiotu alım fiyatları aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 52: 2013 Yılı Şerbetçiotu Alım Fiyatları

Çeşit	Fiyat (TL/Kg.)
Brewers Gold / Ege	5,35
Erciyes / Pazaryeri	5,35
Aroma	5,50

3.2.19.Haber ve Enformasyon

Sebze meyve üretiminde hasat öncesi pestisit denetimleri, Hububatta süne mücadelesi eğitimi, Doku kültürü denetimleri, Sulama eğitimi, Bitki Koruma Ürünleri uygulama belgesi eğitimleri, Entegre mücadele eğitimleri, Budama eğitimleri, Tarım çevre ilişkisi ve nitrat kirliliğini önleme çalışmaları, Fide fidan alınırken dikkat edilecek hususlar (Duyuru metni), Aspir Toplantısı, Kasım-Aralık ayında yapılacak tarım işleri haber metni, Zeytin bahçelerinde kış bakım işlemleri haber metni” Teşekkür ederiz, Sertifikalı tohumluk fiyatları açıklandı” haber metni, ”Organik Tarım Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliği Yayınlandı” haber metni” Bitki Koruma Ürünleri Bayi ve Toptancılık Sınavı Başvuruları Başladı” haber metni Çevre Amaçlı Tarım Arazilerinin Korunması (ÇATAK) Programı” haber metni” Ürünlerinde İlaç Kalıntısı Bulunmayan Çiftçilere Teşekkür Belgesi Verildi” haber metni, ”Tarladan sofraya güvenilir gıda için taze sebze ve meyvelerde hasat öncesi ilaç kalıntısı denetimlerine başlandı. ”Şerbetçiotu Teknik Komite Toplantısı yapıldı” haber metni ”Tarım çevre ilişkisi ve nitrat kirliliğini önleme çalışmaları” konulu haber metinleri hazırlandı.

3.3.HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

İlimizde hayvan sağlığı çalışmalarında Bakanlığımız program ve hedefleri başarıyla gerçekleştirilmektedir. TÜRKVET sisteminde kayıtlı işletme sayısı 9.380'dür.

Hayvancılık işletmelerinin kayıt altına alınarak hastalık, aşılama, hayvan hareketlerinin kontrolü ve denetlenmesi amacıyla Türkvvet veri tabanı kullanılarak işletme ve hayvanların bilgisayar ortamında güncellenmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

3.3.1. 2013 Yılı Mücadele Raporu

Hayvancılık sektörü açısından büyük bir potansiyele sahip olan ülkemizde; hayvan varlığımızı bulaşıcı, salgın ve paraziter hastalıklardan koruma, ayrıca insan sağlığı yönünden zoonoz hastalıklar ile mücadele çalışmaları Bakanlığımız 09.01.2013 tarih ve 55016929.010.06.02-106-000763 sayılı Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü konulu 2013/04 nolu Genelgesi ve 20.02.2013 tarih ve 02 nolu Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararı doğrultusunda, 2013 yılında ilimizde aşağıda arz ettiğimiz program ve projeler halinde yürütülmüştür.

3.3.1.2.Şap koruyucu Aşılamaları

Anadolu'da yapılan sero-survey çalışmaları ile geçmiş yıllarda görülen şap hastalığı mihrakları dikkate alınmış ve ilkbahar dönemi şap aşılması bazı illerimizde tüm ilçelerimizde bazı illerimizde ise mihraklarda yapılmasına karar verilmiştir.

A.Karahisar, Amasya, Ankara, Aydın, Balıkesir, *Bilecik*, Bolu, Bursa, Burdur, Çankırı, Çorum, Denizli, Elazığ, Eskişehir, Isparta, İzmir, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Nevşehir, Sakarya, Samsun, Sivas, Tokat, Uşak, Yozgat, Kırıkkale, Yalova, Düzce illerinde tüm ili kapsayacak şekilde büyükbaş hayvanlarda şap aşılması yapılacaktır.

Kampanya uygulanan il ve ilçelerde büyükbaş hayvan varlığının %85 i 04 Mart – 03 Mayıs 2013 tarihleri arasında aşılması hedeflenmiştir. Kampanya döneminde ilimizde bulunan 39.072 büyükbaş hayvandan 36.896 büyükbaş hayvan aşılanmıştır. 2013 yılında ilimizde küçükbaş şap aşılması programa alınmamıştır.

Ayrıca şüana kadar 2.570 büyükbaş ve 5.414 küçükbaş hayvan hastalık çıkışına bağlı olarak ve 352 büyükbaş hayvan özel talep olarak aşılanmıştır.

3.3.1.3.Brucella Koruyucu Aşılamaları

2011 yılında Brusella'nın yaygınlığı konusunda yapılan çalışmanın sonuçları, hastalığın eradikasyonunu sağlamış ülkelerin mücadele stratejileri çerçevesinde Bakanlığımız uzmanları tarafından değerlendirildiğinde, ülkemizde Brusella ile mücadelede kitle aşılması yapılmasının en etkili yöntem olduğuna, kitle aşılmasının ise her yaştaki hayvana güvenilir olarak uygulanabilecek konjuktival (göz) aşılama ile yapılmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda sığırlarda 10 yıl ,koyun ve keçilerde 6 yıl sürdürülecek “Brusella Konjuktival Aşı ile Kontrol ve Eradikasyonu Projesi'nin 01/01/2012 tarihinden itibaren başlatılması Bakanlık Makamınca uygun görülmüştür. Söz konusu proje, 03.04.2012 tarihli ve 27189 sayılı resmi gazetede yayımlanan Brusellozla Mücadele yönetmeliği ve 31.12.2012 tarihli ve 22 sayılı Bakanlık makam Olur'u kapsamında sürdürülmektedir.

Proje gereği 2013 yılı Koyun-Keçi Brucellosis (Rev-I) Aşılama Programı ilimizde 25 Mart - 25 Mayıs tarihleri arasında yapılması hedeflenmiştir. 23.626 baş dişi koyun ve keçiler ile damızlık erkek koyun-keçiler aşılanmıştır. Proje gereği büyükbaş dişi hayvanlarda; 2012 yılında aşılanamayanların aşılanması, 2012 yılında aşılananların ikinci aşılanması ve 2013 yılında yeni doğanlarda üç aylık yaşını tamamlayanların aşılanması yapılacaktır. 2013 yılı Sığır Brucellosis (S-19) Aşılama Programı çerçevesinde ilimizde 23.343 dişi sığır aşılanmıştır.

3.3.1.4.Anthrax Koruyucu Aşılamaları

İlimizde programa alınan 774 (4+770 T.T+B.Baş) hayvana karşılık 1.157 baş hayvan aşılanarak % 149 lük fiziki gerçekleştirme elde edilmiştir. İlimizde programa alınan 5.400 küçükbaş hayvana karşılık 7.629 hayvan aşılanarak % 141 lik fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

3.3.1.5.Kuduz (Kelev) Koruyucu aşılamaları

Programa alınan 6.500 baş kedi-köpeğe karşılık; 6028 baş kedi-köpek aşılanmıştır. %93 lük başarı elde edilmiştir.

3.3.1.6.Koyun Keçi Vebası Koruyucu Aşılama

Türkiye genelinde daha önce çeşitli sebeplerle aşılama hayvanlar ile 2013 yılında yeni doğan küçükbaş hayvanların; doğumların erken olduğu illerde Mart-Mayıs aylarında, doğumların geç olduğu illerde ise Eylül-Kasım aylarında aşılama hedeflenmiştir. İlimizde 31.387 küçükbaş hayvan aşılama yapılmıştır.

3.3.1.7.Sağlık Taramaları

2013 yılında programa alınan 290.000 baş muhtelif hayvana karşılık 150.570 baş hayvan sağlık taramasından geçirilmiştir. %51'lik fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

3.3.2. Canlı Hayvan Sevk Raporları

Salgın hayvan hastalıklarını önlemek ve gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla il içi ve il dışı yapılan bütün hayvan hareketleri ve hayvan maddelerinin muayeneleri yapıldıktan sonra sevklerine izin verilerek Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu düzenlenmektedir. 2013 yılında Merkez İlçeden başka illere büyükbaş hayvanlar için **894** adet, küçükbaş hayvanlar için **101** adet ve arılı kovalar için **5** adet veteriner sağlık raporu düzenlenmiştir.

3.3.3. Hayvan Aşılama ve Sağlık Taramaları

2013 yılında programa alınan 290.000 baş muhtelif hayvana karşılık 150.570 baş hayvan sağlık taramasından geçirilmiştir. %51'lik fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Hayvan hastalık ve zararlıları ile mücadele programı kapsamında her yıl şap aşılama için ilkbahar ve sonbahar periyotları olmak üzere diğer hastalıklar içinse tek periyotluk aşılama ve rutin tarama kontrolleriyle hastalıklardan koruma çalışmaları yürütülmektedir.

Tablo 53: 2013 Yılı Mücadele Raporu

İlçeler	Şap		Kuduz	Brucella		Sağlık Taraması	Koyun Keçi Vebası	Anthrax	
	B.Baş	K.Baş	Kedi-Köpek	Rev-I K.Baş	S-19 B.Baş	Muhtelif Baş	K.Baş	B.Baş/T.T	K.Baş
Merkez	8181	-	1218	4012	4033	23076	4534	-	-
Bozüyük	8925	-	800	6270	3092	18011	4650	-	-
Gölpazarı	6511	-	840	3439	5891	18350	5013	153	706
İnhisar	683	-	319	203	44	25761	5007	-	4000
Osmaneli	6304	-	1044	2040	1548	13107	4447	561	2162
Pazaryeri	5075	-	687	900	1650	18112	1800	-	-
Söğüt	5648	-	820	4690	4660	18948	5400	-	-
Yenipazar	3750	-	300	2072	2425	15205	536	443	761
Toplam	36.896	-	6.028	23.626	23.343	150.570	31.387	1.157	7.629

Kaynak: Türkvet kayıtları -Not:(Mihrak aşılması olarak 4 ilçe Programa alınmıştır.)

3.3.4.Denetimler ve Ruhsatlandırmalar

İlimizdeki işletmeler yıl boyu rutin olarak denetlenmektedir.

3.3.5.Su Ürünleri Tesisleri

Tablo 54: Su Ürünleri Tesisleri

İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi
Merkez	Menetrel Gıda San.Tic. Ltd.Şti. (İşleme Değerlendirme Tesisi)	600Ton/Yıl
Bozüyük	Liman entegre Balıkçılık San. Ve Tic.Ltd.Şti. (Saraycık Köyü)(Yetiştiricilik Tesisi ve İşleme Değerlendirme Tesisi)	600 Ton/Yıl
Bozüyük	Liman entegre Balıkçılık San. Ve Tic.Ltd.Şti. (Bozalan Köyü) (Yetiştiricilik Tesisi)	900 Ton/Yıl
Bozüyük	Serhat Alabalık Ür. San.Tic.Ltd.Şti. (Yetiştiricilik Tesisi)	52 Ton/Yıl
Bozüyük	Mersu Su Ürünleri ve Yem San.Tic.Ltd. Şti. (Çaydere Köyü)(Yetiştiricilik Tesisi)	120 Ton/Yıl
Bozüyük	Kuzey Su Ürünleri San.Tic.Ltd.Şti. (Yavru Balık Üretim Tesisi)	8.4 Milyon Adet/Yıl

Kaynak: Türk-Vet kayıtları

2013 yılı içerisinde İlimizde bulunan 2 adet Su Ürünleri İşleme ve Değerlendirme Tesislerinde 12 adet tesis denetimi yapılmıştır. Bu tesislerden 4 adet ihracat numunesi, 6 kez Proses suyu numuneleri alınmış olup, 17 adet Ön Sağlık Sertifikası verilmiştir. 2013 Ulusal Kalıtım İzleme Planı doğrultusunda İl Kalıntı İzleme Planı Yapıldı. Plan çalışmaları kapsamında İl genelindeki işletmelerden 34 adet numune alınmıştır.

3.3.6.Kanatlı İşletme Faaliyetleri

İl genelinde şu ana kadar Ulusal Kalıntı İzleme Programı çerçevesinde çiftlik ve tesis denetimi yapılarak toplam 3 Adet çiftlik ve 28 Adet kesimhane kalıntı izleme numunesi alınmıştır. İlgili laboratuvarlardan olumsuz sonuçlar gelmemiş olup; denetim çalışmaları devam etmektedir.

Ticari kümeslerde Tavuk Vebası klinik inceleme ve denetleme çalışmaları çerçevesinde; 30 Adet denetim gerçekleştirilmiş olup olumsuz sonuç tespit edilmemiştir. Kanatlı işletmesi faaliyetlerinin denetimi için 56 çiftlik denetimi yapılmıştır.

Tablo 55: İl Geneli Kanatlı Tesisleri

İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi	Faaliyet Durumu
Bozüyük	C.P. Standart Gıda San.Tic.A.Ş. (Kuluçkahane) (Dodurga Beldesi)	2.130.000	Aktif
	C.P. Standart Gıda San.Tic.A.Ş. (Ana Damızlık) (Dodurga Beldesi)	196.300	Aktif
	C.P. Standart Gıda San.Tic.A.Ş. (Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi) (Muratdere Köyü)	200.000	Aktif
	Ticari Yumurtacı Kanatlı işletmesi Ali Rıza ÖZCAN (Bozalan Köyü)	166.500	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Kamil SARI (Bursa yolu küme evler)	15.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Hüsam ÇAYDERE (Çaydere Köyü)	16.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Murat ŞEKER (Kızılcapınar Köyü)	20.000	Aktif
Gölpazarı	Şen Piliç Gıda San.Aş.(Damızlık Yetiştirme)	300.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Aydın TUNCALI (Gökçeler Köyü)	20.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Salih SAKARYALI (K.Yenice Köyü)	50.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Mehmet ÜNLÜ (Keskin Köyü)	10.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Kenan YÜCE (Küçüksürmeli Köyü)	27.000	Aktif
İnhisar	Ticari BroilerKanatlı İşletmesi İbrahim ÖZTÜRK (Koyunlu Köyü)	42.500	Aktif
Osmaneli	C.P. Standart Gıda San.Tic.A.Ş. (Kanatlı Kesimhanesi) (Camicedit)	14.400.000	Aktif
	C.P. Standart Gıda San.Tic.A. Kanatlı Rendering Tesisi (Camicedit)	3.062 ton/saat	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Yakup BOYACI (Kazancı Köyü)	27.500	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Veli HOCALAR(Camikebir Mah.)	12.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Cevat SÖNMEZ (Camikebir Mah.)	14.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Şener İNCEKARA (Camikebir Mah.)	13.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Cahit ÖKER(Camikebir Mah.)	15.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Mevlüt GÜVEN (Camikebir Mah.)	15.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Dursun AĞCA (Gunuören Köyü)	140.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Dursun AĞCA (Camikebir Mah.)	100.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Tacettin GÜVEN (Medetli Köyü)	32.000	Aktif
	Ticari Yumurtacı İşletmesi Adnan ÇEŞMECİ (Selimiye Köyü)	28.500	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Sarıhan Tarım (Borcak Köyü)	80.000	Aktif
Pazaryeri	Ticari BroilerKanatlı İşletmesi Hikmet SERT (Demirköy)	65.000	Aktif
Söğüt	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi İbrahim ÖZTÜRK (Çaltı Beldesi)	45.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Mustafa FIÇICI (Çaltı Beldesi)	28.000	Aktif
	Ticari BroilerKanatlı İşletmesi İsmail ÇAMBEL (Çaltı Beldesi)	20.000	Aktif
	Ticari Broiler Kanatlı İşletmesi Mehmet NALBANT (Çaltı Beldesi)	25.000	Aktif

Kaynak:Türkvat Kayıtları

Tablo 48: Kırmızı Et (Mezbaha) Tesisleri

İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi	Faaliyet Durumu
Merkez	Erşan Et A.Ş. Kombinasi (1.Sınıf Mezbaha)	250Baş/Gün	Aktif
Bozüyük	Belediye Mezbahası(3.Sınıf Mezbaha)	3 Baş/Gün	Aktif
Bozüyük	Gürcanlar Mezbahası(1.Sınıf Mezbaha)	35 Baş/Gün	Aktif
Gölpazarı	Belediye Mezbahası (3.sınıf Mezbaha)	2 Baş/ Gün	Aktif
Osmaneli	Belediye Mezbahası(3.sınıf Mezbaha)	3 Baş/Gün	Aktif
Pazaryeri	Belediye Mezbahası(3.Sınıf Mezbaha)	2 Baş/Gün	Aktif
Söğüt	Belediye Mezbahası(3.Sınıf Mezbahası)	3 Baş/Gün	Aktif
Yenipazar	ÇelikoğullarıBes.Tar.Ür.veNak.San.Tic.Ltd.Şti Mezbahası (3.Sınıf Mezbaha)	16Baş/Gün	Aktif

Kaynak: Türkvet Kayıtları

3.3.7.Nitrat İzleme Faaliyetleri

İl genelinde toplam 21 (yirmi bir) Nitrat izleme istasyonumuz vardır. Bunların 8 tanesi yüzey sularında, 13 tanesi yeraltı sularındadır. İlimizde bulunan istasyonlardan şu ana kadar 148 adet numune alınmış olup, Medetli, Hamitabat, Çerkeşli, Yeniköy, Selimiye, Ericek köylerinde yeraltı istasyonlarında kirlilik tespit edilmiştir.

Tablo 49: İlimizde Bulunan İstasyonlar

İSTASYON ADI	YÜZEY/YERALTI SUYU
Kızıldamlar göleti	Yüzey
Karasu/Bayırköy	Yüzey
Sakarya nehri /Osmaneli	Yüzey
Sakarya nehri / İnhisar	Yüzey
Dodurga göleti	Yüzey
Ertuğrulgazi göleti	Yüzey
Bozalan Köyü /Bozüyük	Yüzey
Hamitabat Köyü/Söğüt	Yüzey
Dereli Damları Artezyeni	Yeraltı
Hamitabat/İçme Suyu Kaynağı	Yeraltı
Beşevler/Osmaneli	Yeraltı
Kandilli köyü/A.Ütük tarlası	Yeraltı
Dereköy/Pazaryeri	Yeraltı
Yeniköy/Merkez	Yeraltı
Geçitli/İçme Suyu Kaynağı	Yeraltı
Selimiye/İçme Suyu Kaynağı	Yeraltı
Çerkeşli/İçme Suyu Kaynağı	Yeraltı
Ericek/İçme Suyu Kaynağı	Yeraltı
Üyük/İçme Suyu Kaynağı	Yeraltı
Medetli/İçme Suyu Kaynağı	Yeraltı
Kazancı/İçme Suyu Kaynağı	Yeraltı

3.3.8. İdari Para Cezaları

2013 yılı içerisinde şu ana kadar 8.645,00 TL idari para cezası işlemi uygulanmıştır.

3.3.9. İthal Hayvanlarla İlgili İşlemler

2013 yılı içerisinde Bulgaristan'dan Bozüyük ilçemize 137 baş East Friesian, 142 baş Alman Siyah Başlı ve 166 baş Merinos olmak üzere toplam 445 baş damızlık küçükbaş hayvan, Pazaryeri ilçemize 250 baş damızlık küçükbaş hayvan girişi olmuştur.

3.3.10. Serbest Veteriner Hekim Muayene ve Polikliniklerle İlgili Çalışmalar

İlimizde 14 adet ruhsatlı veteriner hekim muayenehanesi bulunmaktadır. 5996 sayılı kanuna dayanılarak yayımlanan 15/10/2011 tarihli ve 28085 sayılı Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik yönetmeliği hakkında bilgilendirme çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca 5996 sayılı kanuna dayanılarak yayımlanan 08 /10/2011 tarihli ve 28078 sayılı Ev ve Süs Hayvanlarının Üretim, Satış; Barınma ve Eğitim Yerleri ile ilgili yönetmelik hakkında bilgilendirme çalışmaları devam etmekte olup ilimizde toplam 5 satış yerine çalışma izni verilmiştir.

Tablo 50: İlimizde Serbest Veteriner Hekim Klinikleri

İlçe Adı	Muayenehane
Merkez	3
Bozüyük	3
Gölpazarı	2
Osmaneli	1
Pazaryeri	1
Söğüt	2
Yenipazar	2

Kaynak: Türkvat kayıtları

Tablo 51: İlimizde Bulunan Ev ve Süs Hayvanı Satış Yerleri

İlçeler	Ev ve Süs Hayvanları Satış Yerleri
Merkez	3
Bozüyük	1
Osmaneli	1

Kaynak: İl Müdürlüğü Verileri

3.3.11.Destekleme Çalışmaları

2013 yılı içerisinde il geneli hayvansal üretim desteklemelerinde şu ana kadar 5.727.667,16 TL destekleme miktarı ödenmiştir.

3.3.12.Av Bayi Denetimleri

İlimiz Merkez ilçede 4 adet, Bozüyük ilçesinde 2 adet, Osmaneli ilçesinde 3 adet Söğüt ilçesinde 2 adet, Pazaryeri ilçesinde 1 adet av bayisi bulunmaktadır. Bayii denetimleri yıl içerisinde 35 kez denetlenmiştir.

Bunların yanında 16 amatör balıkçı denetimi yapıldı. 2 balık satış yeri 3 defa denetlendi. 77 balıkçı belgesi verildi.

3.3.13.Hayvan Pazarları

İlimiz Bozüyük İlçesinde 1 adet Ruhsatlı Hayvan Pazarı bulunmaktadır.

3.3.14.Hayvan Refahı

18.01.2012 tarih ve 28177 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ‘Canlı Hayvan Ticareti Yapan Satıcıların Çalışma ve Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik’ ve 24.12.2011 tarih ve 28152 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ‘Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmelik’ 31/12/2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Canlı hayvan ticareti yapan satıcılara “Çalışma İzin Belgesi” canlı hayvan nakli yapan nakil aracı sürücü ve bakıcılarına “Sürücü/Bakıcı Yeterlilik Belgesi”, hayvan nakliyesi ile uğraşan nakliyecilere “Nakliyecisi Yetki Belgesi”, hayvan refahı ve korunmasına ilişkin standartları taşıyan nakil araçlarına “Nakil Aracı Onay Belgesi” verilmektedir. Belge almak isteyenler için başvuru ve eğitim faaliyetleri devam etmektedir.

3.4.TARIMSAL ALTYAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

3.4.1. Tarımsal Amaçlı Yapı İzinleri

5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 13. maddesinde “Tarımsal amaçlı yapılar için, projesine uyulması şartıyla ihtiyaç duyulan miktarda her sınıf ve özellikteki tarım arazisi Valilik izni ile kullanılır.” denilmektedir. 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde ahır, kümes ve tarımsal depo yapım izni için 32 adet müracaat olmuştur. 5403 sayılı Kanunun 13. maddesi gereğince, toprak koruma projeleri hazırlatılıp, projeye uyulması şartıyla, 32 adet müracaat için toplam 447,20 da alan, tarımsal amaçla kullanılması kaydıyla, ahır, kümes ve tarımsal depo yapımı için izin verilmiştir.

3.4.2.Tarım Dışı amaçlı Arazi Kullanımı

Tarım dışı amaçlı arazi kullanım talepleri, 5403 sayılı Kanunun 13. maddesi kapsamında değerlendirilmektedir. 2013 yılı Ocak- Aralık döneminde 46 adet müracaat sonuçlandırılmıştır. 8 adet müracaatta talep edilen araziler kanun kapsamı dışında olduğundan (orman, nehir yatağı, taşlık) faaliyetler uygun görülmuş, çevrede tarım arazileri varsa toprak koruma projesi hazırlatılarak izinler verilmiştir. 32 adet müracaatta talep edilen araziler marjinal tarım arazisi vasfında olduğundan yine 5403 sayılı kanunun 13. maddesi gereğince, toprak koruma projesi hazırlatılarak, tarım dışı amaçla kullanım izni verilmiştir. 6 adet müracaatta talep edilen araziler mutlak tarım, dikili tarım, özel ürün veya sulu tarım arazisi vasfında olduğundan yine 5403 sayılı Kanunun 13. maddesi gereğince tarım dışı amaçla kullanılmaları uygun görülmemiştir.

2013 Yılında; 5403 sayılı kanun kapsamında toplam 5.176,40 da. alanın tarım dışı amaçla kullanılması uygun görülmüştür. Ayrıca talep edilen toplam 15.611,50 da. alan, kanun kapsamı dışında olduğundan uygun görüş verilmiştir. 1.570,90 da. alanın tarım dışı amaçla kullanılması uygun görülmemiş, talepler reddedilmiştir.

3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında “uygulama alanı” ilan edilen yerlerde, tarım dışı amaçlı arazi kullanım talepleri 3083 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilerek, görüş bildirilmektedir. Bu dönemde müracaat olmamıştır.

3.4.3. Toprak Koruma Kurulu

5403 sayılı Kanununun 5. maddesi gereğince Bilecik Toprak Koruma Kurulu oluşturulmuş ve aynı kanununun 6. maddesinde belirtilen görevleri yerine getirmektedir. 2013 yılı Ocak- Aralık döneminde Toprak Koruma Kurulu 4 adet toplantı yapmıştır. Bu toplantıda toplam 14 adet dosya görüşülmüş ve karara bağlanmıştır. 11 adet müracaatın tarım dışı amaçlı kullanımı uygun bulunarak, tarım dışı amaçlı kullanım izni verilmiştir. arazilerin tarım dışı amaçla kullanımı 3 adet müracaatta uygun görülmemiştir.

3.4.4. Arazi Toplulaştırma Çalışmaları

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında İlimiz Bozüyük ilçesi Kandilli, Karaağaç ve Kovalıca köylerinde Arazi Toplulaştırma etüdü yapılarak Bakanlar Kurulu kararı ile Uygulama Alanı olarak ilan edilmiştir. Karaağaç Köyü, Bakanlar Kurulu Kararıyla toplulaştırma alanı dışına çıkarılmıştır. Kandilli ve Kovalıca Köylerinde arazi toplulaştırma kapsamındaki çalışmalar Tarım Reformu Genel Müdürlüğü kontrolünde devam etmektedir.

3.4.5. İfraz, Tevhid, Hisseli Satış

5403 sayılı Kanununun 8. maddesinde bölünemez parsel büyüklükleri belirlenmiştir. İfraz ve hisseli satış işlemleri yapılmadan önce, 5403 sayılı Kanununun 8. maddesine göre uygun olup olmadığı konusunda kurumumuzdan görüş istenmektedir. Dosya ve gerektiğinde arazi incelemesi yapılarak ifraz ve hisseli satış işleminin mümkün olup olmadığına dair görüşümüz bildirilmektedir. 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde ifraz ve hisseli satışla ilgili 10 adet görüş bildirilmiştir.

3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında “uygulama alanı” ilan edilen yerlerde, ifraz ve hisseli satış işlemleri için 3083 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilerek, görüş bildirilmektedir. Bu dönemde 2 adet müracaat için görüş bildirilmiştir..

3.4.6. Tarımsal Sulamada Elektrik İndirimi

29.12.2010 tarih ve 3002 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmış olan “21 Dağıtım Şirketi İçin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul Ve Esaslar” ın 1-D maddesinde Tarımsal Sulama abone grubu kapsamına ilişkin; “Tarıma dayalı arazilerin (açık alan araziler) sulanmasını sağlamak amacıyla; 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun kapsamında ilgili resmi kuruluşlardan alınacak kuyu ruhsatı, su kullanma izin belgesi ile Tarım İl Müdürlüklerinden alınmış, sulamanın tarımsal amaçlı olduğunu gösterir belgeyi ibraz eden; ana faaliyeti tarımsal üretim olan gerçek veya tüzel kişilerce kurulmuş sulama kooperatifleri, pompaj tesisleri ile münferit olarak tesis edilmiş tarımsal sulama elektrik tesisleri bu müşteri grubu kapsamındadır. “ ifadesi yer almaktadır.

Bu kapsamda Tarımsal Sulamada Elektrik İndiriminden faydalanmak amacıyla 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde Müdürlüğümüze 3 adet başvuru yapılmış ve yerinde inceleme yapılarak cevaplandırılmıştır.

3.4.7. Hazine Arazileri Satış

Hazinenin hüküm ve tasarrufunda bulunan arazilerin Milli Emlak Müdürlüğünce satışı, kiraya verilmesi vb. haller söz konusu olduğunda Müdürlüğümüz Teknik elemanları tarafından ilgili arazilerin yerinde incelenmesi ile kira ve/veya satışa esas kıymet takdirleri yapılmaktadır. 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğü tarafından 10 adet başvuru yapılmış ve yerinde inceleme yapılarak cevaplandırılmıştır.

3.4.8. Arazi Tespit Çalışmaları

Tarım arazilerinin ekilip ekilmediği, tarım arazisi üzerindeki tarımsal varlıkların tespiti, cins değişikliği, sulanıp sulanmadığı, arazinin vasfının belirlenmesi konularında 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde Müdürlüğümüze 25 adet müracaat yapılmıştır. Arazilerin yerinde incelenmesi neticesinde, talepler cevaplandırılmıştır.

3.4.9. Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS)

Tarımsal İzleme ve Bilgi Sistemi (TARBİL) kapsamında tarım parsellerinin sayısallaştırılması çerçevesinde, tarım parselleriyle kadastro parselleri arasındaki hataların giderilmesi çalışmaları devam etmektedir.

3.5.KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

3.5.1.Tük ve İstatistik Çalışmaları

3.5.1.2.Bitkisel Üretim İstatistikleri

Tarımsal ürünlere ilişkin veriler İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) girişi yapılan bilgilerdir. Bitkisel üretim istatistikleriyle tarla ürünleri, meyve, sebze ve örtü altı üretimine ilişkin alan, üretim, verim ve ağaç sayısına ait veriler derlenmekte ve yılda üç tahmin yapılmaktadır. Şube Müdürlüğümüzce çalışmalar tamamlanarak, Bitkisel üretim istatistikleri kapsamında İstatistik Veri ağı 2013 yılı 3. tahmin verileri sistem girişleri tamamlanarak 2013 verileri kesinleştirilmiştir.

3.5.1.2.Hayvansal Üretim İstatistikleri

Hayvansal Üretim İstatistikleri, yıllık bazda yürütülen çalışmalar aracılığıyla derlenen verileri kapsamaktadır. İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine(İVA) girişi yapılan bilgilerdir. Şube Müdürlüğümüzce çalışmalar yürütülmekte olup, 2014 yılı ocak ayında 2013 yılı veri girişleri yapılmış ve kesinleşmiştir.

3.5.1.3.Tarım Alet Makine Sayıları İstatistikleri

Tarımsal alet ve makinelere ilişkin veriler İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine(İVA) girişi yapılan bilgilerdir. Tarımsal alet ve makine sayılarına ilişkin veriler yıl sonu itibariyle ve yılda bir defa toplanarak İVA sistemine girişi yapılmaktadır. Şube Müdürlüğümüzce çalışmalar yürütülmekte olup, 2014 yılı ocak ayında 2013 yılı veri girişleri yapılmış ve kesinleşmiştir.

3.5.1.4. Tarımsal Fiyat İstatistikleri

Tarımsal faaliyetlerle uğraşan kesimin satın alma gücünde ve ekonomik refahında zaman içinde meydana gelen değişmelere ilişkin hesaplamalar yapabilmek amacı ile aylık bazda İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri tarafından ÇEF ve ÇÖF olmak üzere fiyatlar iki başlık altında derlenmektedir.

2013 yılında İstatistik bilgi sistemi (İBS) Tarımsal fiyatların derlenmesi alan uygulaması kapsamında her ayın 14. günü ve 25. günü olmak üzere çiftçiler ve bayilerle görüşülerek derlenen fiyatlar İBS sistemine haftalık olarak çiftçinin eline geçen ve çiftçinin ödediği fiyatlara ilişkin veri girişleri yapılmıştır.

TUİK Bursa Bölge Müdürlüğü ve şube müdürlüğümüzce planlanıp, 23 Ocak 2013 günü yapılan İBS Sistemindeki yeniliklerin tanıtımı ve bilgilendirme toplantısı müdürlüğümüz toplantı salonunda gerçekleştirilmiştir.

3.5.1.5. Genel İstatistik Çalışmaları

İlimizin Genel tarımsal yapısı, Tarım arazilerinin durumu, ilçeler bazında ürünlerin ekiliş alanları, verimleri, üretim miktarları ve İl Müdürlüğümüzün ürettiği verilere ilişkin bilgilerin toplanarak raporlanması ve diğer kurum ve kuruluşlarla paylaşılması çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

3.5.2. Kadın Çiftçiler Yarışması

Bakanlığımızın 10.02.2006 tarih ve B.12.0.TDG.0.0.17.01.00/392 sayılı emirleri ile kadın çiftçilere yönelik yapılan eğitim ve yayım çalışmaları kapsamında 81 ilde “Kadın Çiftçiler Yarışıyor” Bilgi ve Proje yarışması düzenlenmektedir.

“Kadın Çiftçiler Yarışıyor” Bilgi ve Proje yarışması İl finali 05 Mart 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Yarışma sonucunda Söğüt ilçesi adına katılan yarışmacı birinci olup, bu yıl ilimizde düzenlenecek olan “Kadın Çiftçiler Yarışıyor” Bilgi ve Proje yarışması Bilecik Bölge Finaline katılmaya hak kazanmıştır.

“Kadın Çiftçiler Yarışıyor” Bilgi ve Proje yarışması Bilecik Bölge Finali 08 Mayıs 2013 tarihinde ilimizde gerçekleştirilmiş olup, Yarışma hazırlıkları Şube Müdürlüğümüz Koordinatörlüğünde yapılmış olup Çanakkale ili yarışmacısı birinci olmuştur.

3.5.3.Ürün Maliyetleri Çalışmaları

İlimizde yetişen ürünlere (tarla, meyve, sebze) ait maliyet çalışmaları her yıl ürün hasatının sona erdiği tarım sezonu sonrasında sahada yapılan çalışmalar sonucunda hazırlanmaktadır. Üretim maliyetleri hesaplamaları yapılırken ürünlerin Bilecik şartlarında sulu ve kuru yetiştirebilme olanakları dikkate alınarak hesaplamalar yapılır.

Bilecik Asliye Hukuk Mahkemesinin ve diğer kurumların farklı tarihlerde istediği maliyet hesaplamaları ile ilgili yazılara cevap verilmiştir. Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsünün başlattığı Maliyet otomasyon sistemi çalışmaları başlamıştır. Bu kapsamda anketörler maliyet otomasyon sisteminde (mosis) tek yıllık ürünlerde il geneli çiftçilerle maliyet anketleri yapılarak mosis sistemine veri girişleri gerçekleştirilmiştir.

Tablo 52: 2013 Yılı Ürün Maliyet Cetveli

YETİŞTİRİLEN ÜRÜN	MALİYET SULU (TL/Kg)	MALİYET KURU (TL/Kg)	VERİM SULU (Kg/Da)	VERİM KURU (Kg/Da)	2013YILI FİYATLARI (TL)	BRÜT GELİR SULU (TL/Da)	BRÜT GELİR KURU (TL/Da)	NET GELİR SULU (TL/Da)	NET GELİR KURU (TL/Da)
BUĞDAY	0,30	0,38	420	300	0,62	260,40	186,00	132,49	73,29
ARPA	0,32	0,41	400	270	0,62	248,00	167,40	120,39	58,00
ÇAVDAR		0,39		250	0,58		145,00		47,32
YULAF		0,44		250	0,65		162,50		52,20
ASPIR		0,74		180	0,80		144,00		10,95
NOHUT		2,13		120	3,85		462,00		205,86
MERCİMEK		1,79		110	3,75		412,50		215,94
K.FASULYE	2,21		140		4,50	630,00		320,31	
TAZE FASULYE	1,21		1.100		2,00	2.200,00		868,79	
AYÇİÇEĞİ (Yağlık)	0,86	0,94	230	150	1,00	230,00	150,00	32,80	9,74
AYÇİÇEĞİ (Çerezlik)	1,48	1,80	180	110	3,50	630,00	385,00	363,24	186,78
LAHANA	0,53		2.750		0,80	2.200,00		745,70	
MARUL	0,28		7.000		0,42	2.940,00		971,61	
İSPANAK	0,68		1.000		1,30	1.300,00		619,22	
PIRASA	0,64		1.150		1,20	1.380,00		644,50	
KABAK	0,52		1.800		0,80	1.440,00		505,95	
BAL KABAĞI	0,31		3.300		0,55	1.815,00		797,10	
HIYAR (SERA)	0,60		12.250		0,70	8.575,00		1.230,08	
BAMYA	2,73	2,78	500	370	4,00	2.000,00	1.406,00	635,90	376,48
BİBER	0,86		2.650		1,20	3.180,00		889,26	
KARPUZ	0,23		6.500		0,35	2.275,00		806,22	
KAVUN	0,44	0,45	3.300	2.000	0,70	2.310,00	1.400,00	857,70	506,15
BEZELYE	0,79		800		1,30	1.040,00		407,05	
BAKLA	0,62		1.200		1,00	1.200,00		453,27	
BARBUNYA	0,93		1.200		2,00	2.400,00		1.285,00	
TAZE SOĞAN	0,53		1.700		1,00	1.700,00		799,77	
KURU SOĞAN	0,46		1.750		0,85	1.487,50		678,98	
SIRIK DOMATES	0,45		7.500		0,60	4.500,00		1.133,89	
SIRIK DOMATES (SER)	0,37		18.000		0,70	12.600,00		5.950,00	
O TURAK DOMATES	0,35		5.000		0,60	3.000,00		1.251,26	
PATLICAN	0,54		2.750		0,90	2.475,00		995,53	
MISIR (DANE)	0,58	0,68	700	450	0,90	630,00	405,00	222,53	100,35
MISIR (SILAJ)	0,08		7.000		0,15	1.050,00		508,96	
MISIR (HASIL)	0,10		4.250		0,15	637,50		214,58	
FİĞ		0,29		800	0,45		360,00		125,89
PATATES	0,36		2.250		0,70	1.575,00		755,38	
ŞEFTALİ	0,74		2.250		1,25	2.812,50		1.148,22	
NAR	0,40		2.000		0,60	1.200,00		405,17	
CEVİZ	1,78		250		5,00	1.250,00		804,58	
ELMA	0,50		2.750		0,85	2.337,50		976,17	
KIRAZ	1,71	1,77	1.250	750	2,70	3.240,00	2.025,00	1.190,50	699,02
VİŞNE	1,38	1,41	850	600	2,25	1.912,50	1.350,00	742,80	502,22
ÜZÜM		1,15		800	2,00		1.600,00		676,23
ZEYTİN		1,90		400	3,50		1.400,00		640,52
ERİK		0,91		1.400	1,50		2.100,00		820,32
ARMUT	1,00		1.650		1,50	2.475,00		830,42	
THURMASI		0,79		1.400	1,30		1.820,00		712,61
BADEM		2,05		350	4,00		1.400,00		682,51
KAYISI	1,46		1.000		2,30	2.300,00		837,69	
AYVA	0,58		2.250		0,85	1.912,50		597,48	
ŞERBETÇİ OTU	4,16		575		5,41	3.110,75		720,03	
KORUNGA		0,30		350	0,45		157,50		51,39
YONCA	0,39		2.000		0,60	1.200,00		420,12	
KAVAK	10 yılda elde edilen ürün miktarı (m3/dekar)		1m3 kavak satış değeri (TL/m3)	Brüt gelir (TL/dekar)	Üret. mas. (TL/dekar)	Net Gelir (TL/da)	Tesis Süresi (Yıl)	1 Yıllık Orantılı Net Gelir (TL/dekar)	
		37,00		167,00	6.179,00	2.000,00	4.179,00	10	417,90

3.5.4. Tarımsal Kuraklık Eylem Planı

Tarımsal kuraklık ve mücadele, strateji eylem planı kapsamında, Şube Müdürlüğümüz 2013 yılı Kuraklık eylem planı Kapsamında ilimiz ürünlerine ait üretim bilgilerini hazırlayıp, aylık olarak hazırlanan ürün gelişim gözlem raporları ile birlikte Bakanlığımıza gönderilmiştir. 2014 kuraklık eylem planı hazırlanarak Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

3.5.6.Ev Ekonomisi Eğitim ve Yayım Faaliyetleri

Ev ekonomisinde verilen eğitimin amacı; kırsal yöredeki çiftçiler ve köylü ailelerin mevcut kaynak ve olanaklarını yükseltmek, kırsal alanda tarım yapılmayan zamanda atıl kalan işgücünden faydalanarak tarımsal hammaddelerin değerlendirilmesini sağlamak amacıyla ilimiz genelinde 2013 yılı içerisinde Tarladan pazara kadar geçen sürede Gıda Hijyeni ve Bitki koruma ürünleri kalıntıları, Gıda muhafazası Süt Üretiminde Hijyenin Önemi, Süt ve Ahır hijyeni konulu Çiftçi Bilgilendirme toplantıları ile Toplamda 78 Kadın Çiftçimiz bilgilendirilmiştir.

Bakanlığımızın “Ekmeğini İsrâf Etme Kampanyası” çalışmaları kapsamında Tar-gel Personelleri tarafından 5 Köyde ekmek israfının önlenmesi ve bayat ekmek için alternatif tarif uygulamaları ile 67 kadın çiftçimiz bilgilendirilmiştir..

3.5.7.Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi (Tar-Gel)

Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi (Tar-Gel) kapsamında İlimizde 27'i mühendis, 22'i Veteriner Hekim olmak üzere toplam 49 personel görev yapmaktadır. Köy ve beldeyi kapsayan çalışma bölgelerinde İl Müdürlüğümüz ile koordineli çalışarak gıda, tarım ve hayvancılık konularında toplantı, demonstrasyon ve kurslar düzenleyerek çiftçilere bilgiler vermişler, çalışma bölgelerinde demonstrasyonların kurulması, takibi ve kontrolünü gerçekleştirmişlerdir.

3.5.8.2013 Yılı Yayım Faaliyetleri Raporu

Tablo 53: 2013 Yılı Yayım Faaliyetleri

Faaliyet	Adet (2012 yılı)	Çiftçi Sayısı (2012 yılı)	Adet (2013 Yılı)	Çiftçi Sayısı (2013 Yılı)
Çiftçi Toplantıları	299	3757	206	5136
Tarla Günleri	1	26	-	-
Demonstrasyon	15	72	55	174
Çiftçi Kursları	11	319	5	114
Panel, Fuar, Çiftçi inceleme Gezileri	13	228	10	1379
Kadın Çiftçiler Yarışması il Finali	1	120	1	8
Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bölge Finali	-	-	1	8
TOPLAM	340	4522	278	6819

3.5.8.1. Demonstrasyon Çalışmaları

Tablo 54: 2013 Yılı İçerisinde Gerçekleştirilen Demonstrasyonlar

Demonstrasyonlar	Demonstrasyon Sayısı	Çiftçi sayısı
Yaprağını Döken Meyve Ağaçlarında Budama	3	36
Telli Bağ Sisteminde Budama	4	18
Kirazda Budama	3	30
Ceviz Şekil Budaması	2	2
Elma Şekil Budaması	2	10
Arpa Çeşit Demonstrasyonu	1	1
Nohut Çeşit Demonstrasyonu	3	3
Buğday Çeşit Demonstrasyonu	19	19
Ayçiçeğinde Gübreleme	1	10
Buğdayda Mevsim İçi Azotlu Gübre Uygulama	2	2
Karpuz Çeşit Demonstrasyonu	1	1
Marul Çeşit Demonstrasyonu	1	1
Mısır Çeşit Demonstrasyonu	1	1
Karamba Çeşit Demonstrasyonu	1	1
Yem Bezelyesi Demonstrasyonu	3	3
Şerbetçiotu Çeşit Demonstrasyonu	1	1
Taze Fasulye Çeşit Demonstrasyonu	1	1
Yarı bodur Elma Yetiştiriciliği	1	1
Zeytin Güvesi Müc. Delta tipi Fer. Tuzak	1	1
Hububatta Gübreleme	3	3
Örtü altı ULV İlaçlama Tanıtımı	1	24
Meyve Fidanı Dikim Tekniği	1	5
TOPLAM	55	174

Kaynak: İl Müdürlüğü Verileri

Tablo 54: 2013 Yılı İçerisinde Gerçekleştirilen Çiftçi Toplantıları

Düzenlenen Çiftçi Toplantısı Konusu	Toplantı Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı
Bitki Koruma Ürünleri Uygulama	22	789
Kirazda Budama Teknikleri	2	9
Meyve Bahçelerinde Kışık Yağ Uygulaması	2	11
Kiraz Şeftalide Entegre Mücadele Yöntemi	5	98
İçme Sularında Nitrat Kirliliği Ve Gübre Çevre	9	402
Buğday Yetiştiriciliği	1	8
Nohut Yetiştiriciliği	1	6
Bakanlık Desteklemeleri	3	42
Yem Bitkileri Yetiştiriciliği	4	67
Ceviz Ve Zeytin Yetiştiriciliği	4	40
Çatak Toplantısı	4	49
Sertifikalı Fide Fidan Dikiminin Önemi	4	50
Zeytin Budama Teknikleri	2	18
Doğru fide Dikim teknikleri	4	91
Aspir Yetiştiriciliği	3	28
Taze Meyve Sebze İlaç Kalıntısı	1	38
Üretici Örgütlerinin Finansman İhtiyaçları	34	1600
Üretici Kayıt Defteri, Örtü Altı Entegre Mücadele	3	136
Sığır Irkları Ve Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	1	30
Brucella, Meme Bakımı Ve Mastitis	8	124
Küçükbaş Ve Büyükbaş Hayvanlarda Süt Verimi	2	18
Keçilerde Pnömoni Ve İneklerde Mastitis	1	18
Aşılama ve Küpelemenin Önemi	2	15
Arazi Toplulaştırması Ve Faydaları	3	952
Bağ Mildiyözü Ve Bağ Küllemesi	2	27
Bakanlık Desteklemeleri	7	115
Bıçerdöver Hasat Kontrolleri	1	24
Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Eğitimi	5	155
Domates Güvesi Mücadelesi	2	11
Hububatta Dane Kaybı Ve Anız Yakıl. Önlenmesi	1	31
Kırsal Alanda Makine Ekipman Desteği	3	115
Örtüaltı Domates Yetiştiriciliğinde, Bitki Besleme	2	30
Sulama Teknikleri	2	51
Şerbetçiotu Hastalık Ve Zararlıları	2	66
Yer Altı Sularının Kirliliği Pestisit Ve Gübrenin Etkisi	1	32

Düzenlenen Çiftçi Toplantısı Konusu	Toplantı Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı
Büyükbaş Hayvanlarda Şap hastalığı ve Önemi	3	22
Süt Ve Ahır Hijyeni	4	42
Bayan Çiftçilerin Eğitimi (Gıda Muh. Kon.)	10	107
Ekmek İsrafının Önlenmesi	1	15
Barınak Modernizasyonu	1	13
Barınak Hijyeni Brusella Hastalığından Korunma	2	16
Hayvan Nakillerinde Refah ve Korunması	2	16
Kırsal Alanda Makine Ekipman Desteği	4	43
Merada Uygun Otlatma Planı	2	20
Organik Çilek Yetiştiriciliği	3	83
Örtü Altı Entegre Mücadele Uygulama Teknikleri	4	167
Tarla Faresi Mücadelesi	1	8
Toprak İşleme	1	8
Toprak Numunesi Alma Tekniği	6	96
Üretici Örgütlerin Finansman İhtiyacı	3	82
Yem Bezelyesi Yetiştiriciliği	2	42
Yeniköy'de Birlikte Yeni Adımları	1	13
Yeniköyde Kadın ve Tarım	1	13
Silajın Hayvan Beslemede Önemi	1	38
K.B. Hayvanlarda Beslenmenin Üremeye Etkisi	2	11
TOPLAM	206	5136

3.5.8.2.Açılan Kurslar

Tablo 55: İl Müdürlüğü Kursları

Çiftçi Kursları	Kurs Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı	Dağıtılan Liflet
Biber Yetiştiriciliği	1	89	18
Arıcılık	1	37	37
Koyun Yetiştiriciliği ve Hastalıkları	1	39	-
Süt Sığırcılığı	1	16	192
Arı Yetiştiriciliği ve Hastalıkları	1	20	20

Tablo 56:Çiftçi İnceleme Gezileri, Teşvik Müsabakaları, Sergiler, Konferanslar, Paneller ve Diğer Benzeri Faaliyetlere Ait Uygulama Raporu

Düzenlenen Faaliyetin Konusu	Faaliyet sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı	Düzenlendiği Yer
Kütahya Tarım Fuarı	1	42	Kandilli Köyü Muhtarlığı
Soğuk Zincir Süt İşleme Teknikleri Gezisi	1	26	Özel Sektör Firma
Kiraz Teşvik Müsabakası	1	30	Merkez ilçe Derasakarı Köy Muh.
Tarım ve İnsan Konulu Fotoğraf Sergisi	1	80	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Aspir Yetiştiriciliği Paneli	1	108	Geçit Kuşağı Tarımsal Araşt. Enst.
Pazaryeri Tarımının Geleceği	1	152	Pazaryeri İlçe GTH Müdürlüğü
Kadın Çiftçiler Yarışması İl Finali	1	8	Bilecik Bilim Sanat Merkezi Konferans Salonu
Tarım ve Çocuk Sitesi Tanıtım Toplantısı	8	676	8 Okul 30 Öğretmen
Kadın çiftçiler yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışması Bölge finali	1	8	Bilecik POMEM Konferans Salonu
Bursa Tarım Fuarı İl Müdürlüğü Standı açılışı	1	336	Bursa Tüyap
Antalya Domatexpo Fuarı	1	18	Antalya Kumluca
I.Çaltı Sera Günleri	1	600	Çaltı Halli
Solucan Gübresi Üretim Çiftlik Ziyareti	2	23	Solucan Gübresi Üretim Çiftliği
Öğrencilere Gıda Hijyeni ve Beslenme E.	4	983	Milli Eğitim İl/İlçe Müd Okulları
Toplam	25	3090	

Ayrıca İl Müdürlüğümüz de 12.02.2013 tarihinde 2013 yılı 1. Bav Toplantısı, 23.01.2013 tarihinde Bebka Toplantısı yapılmıştır.15.02-01.03.2013 tarihleri arasında İl ve İlçe Müdürlüklerimize atanan yeni Tar-gel personeline İntibak Eğitimi Yapılmıştır.

3.5.9.Kitle Yayım Vasıtaları Üretim ve Dağıtım

2013 yılında ulusal çapta düzenlenen fuarlar, etkinlikler, yenilikler, hizmetler afiş ve davetiyelerle İlimiz çiftçilerine duyurulmuştur. Ayrıca bakanlığımız tarafından değişik konularda hazırlanan afiş, broşür ve lifletlerin dağıtımını yapılmıştır.

Sirküler mektup 63 adet, 234 adet broşür, 4028 adet liflet ve 68 adet afiş 84 adet Kitap, 61 adet Cd ve 17 adet Slayt dağıtımını yapılmıştır. Bakanlığımız ve Müdürlüğümüz faaliyetlerini içeren fotoğraf, gazete, afiş, broşür ve ilanları panolarımızda ve basın-yayın organlarında halkımızın bilgisine sunulmuştur.

3.5.10.Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Sınavı

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Sınavı 21 Nisan 2013 tarihinde Ankara'da yapılacaktır. İlimizden 10 kişi Müracaat etmiştir.1 kişi katılmamış, iki kişi başarısız 7 kişi başarılı olmuştur.

Sertifikaları müracaatları neticesinde verilmiştir.

3.5.11. Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Desteklemesi

İlimizde Yenipazar ilçesi Ziraat Odası Başkanlığı bünyesinde 2012-2013 döneminde **70** üreticiye Kasım 2012' de **28.000 TL** ve Haziran 2013' te **14.000 TL** olmak üzere **toplamda 42.000 TL** destekleme ödemesi yapılmıştır

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Desteklemesi

İlçeler	Üretici Sayısı	2012 yılında Ödenen TL	2013 Yılında Ödenen
Yenipazar	70	28.000	42.000

3.5.12. Yaygın Çiftçi Eğitimi

Çiftçilerimizin tarım kültürünü geliştirmek, tarımın çeşitli alanlarında bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yürütülen tarımsal yayım çalışmalarını desteklemek, bilgiye erişimde bölgeler, gelir grupları ve cinsiyetler arası eğitimsizliğin azaltılmasına yardımcı olmak gibi amaçlarla ve çağdaş iletişim teknolojilerinden tam anlamıyla yararlanarak, televizyon vasıtasıyla özel eğitim yayınlarını düzenlemek üzere uygulamaya konulmuştur.

3.5.13. Basın ve Enformasyon Birimi Çalışmaları

İl Müdürlüğümüz faaliyetlerinin fotoğraflanması, web sitesinin yayımı ve güncelleştirilmesi işlemleri yapılmaktadır. İl Müdürlüğümüz faaliyetleri ile bilgilendirme amaçlı yazılı ve görsel basına, işlemleri yapılmaktadır.

2013 yılı içerisinde İl müdürlüğümüz web sitesinde toplam 158 haber, 52 duyuru yayınlanmış yerel gazetelere ve Bakanlığımız web sitesine gönderilmesi işlemleri yapılmıştır.

- İl Müdürlüğümüz 2013 Yılı 6 aylık,9 aylık ve 12 aylık il Brifingi
- İl Müdürlüğümüz 2013 yılı 6 aylık,9 aylık ve 12 aylık il Brifingi Sunumları
- KTV Şube Müdürlüğü 2013 Yılı 6 aylık,9 aylık ve 12 aylık il Brifingi
- İl Müdürlüğümüz 2013 yılı 6 aylık,9 aylık ve 12 aylık il Brifingi sunumları

3.5.14. BAV Toplantıları

Bakanlığımızca yürütülmekte olan tarımsal yayım çalışmalarının daha etkili ve verimli hale getirilmesi, gelişen tarım teknolojilerinin çiftçilerin kullanımına sunulması, taşra ile merkez arasındaki bağın güçlendirilmesi amacıyla 2000 yılında bu çalışma başlatılmıştır.

2013 yılında 47 Tar gel Personelinin Katılımıyla 12.02.2013 tarihinde Bilim Sanat merkezi

toplantı Salonunda Gübre ve Gübreleme” konusunda ve Targel personeli Faaliyetleri konulu İl Bilgi Alış Veriş Toplantısı yapılmıştır.

Geçit kuşağı tarımsal Araştırma Enstitüsü koordinatörlüğünde araştırma yayım ve çiftçi bağının güçlendirilmesi amacıyla her yıl düzenli olarak yürütülen Bölge Grup Toplantısı 26 Eylül 2013 tarihinde Enstitü ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantıya İl Müdürlüğümüz personelide katılmıştır.

3.5.15. Hizmet içi Eğitimler

Mesleki yeterliliklerini arttırmak, çalıştıkları işte istenilen verimi sağlamak için gerekli olan bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazandırmak amacıyla 13 konuda, toplam 13 personel Bakanlığımıza bağlı eğitim merkezleri ve araştırma enstitülerinde hizmetiçi eğitime katılmıştır.

Bakanlığımız 2014 yılı Hizmet İçi Eğitim Programı hazırlanmış olup Bakanlığımızın www.tarim.gov.tr internet sitesinin ana sayfasındaki ‘Hizmet İçi Eğitim Programları’ bağlantısında duyurulmuştur.

Bu yıldan itibaren Hizmet İçi Eğitim Programı <http://hiebis.tarim.gov.tr> üzerinden yürütülecek olup eğitim müracaatları da bu sistem üzerinden değerlendirilecektir. Konu İle ilgili Şubemizden 3 personel 03-06.02.2013 tarihlerinde Nevşehir İli Kozaklı ilçesinde eğitime katılmıştır.

3.5.16. Doğal Afetler

2013 üretim sezonunda İlimizde yetiştiriciliği yapılan aspir, ayçiçeği ve zeytin ürünlerinde yaşanan ciddi ürün kayıpları ile ilgili yapılan inceleme sonucu zeytin meyveleri berelenme, ezilme şeklinde etkilenerek yağlık ve sofralık zeytin kalitesi ve verimini düşmüş, zeytin bahçelerinde %30-%50 arasında ürün kaybı yaşanmıştır.

Aspir hasat kontrolleri esnasında verimin dekara en düşük 50 kg, en yüksek 200 kg ortalama verimin ise dekara 100 kg olduğu tespit edilmiştir. 2012 yılında ise verim dekara 150 kg civarında olup, verim düşüklüğü % 33 olarak gerçekleşmiştir.

Ayçiçeği hasat kontrolleri esnasında verimin dekara en düşük 80 kg, en yüksek 200 kg, ortalama verimin ise dekara 120 kg olduğu tespit edilmiştir. 2012 yılında ise verim dekara 180 kg civarındadır, verim düşüklüğü ise % 33 olarak gerçekleşmiştir

Tablo 57: 2013 Yılı İl Geneli Doğal Afetler

İlçe	Köy	Çiftçi Sayısı	Afet Nevi	Alan Da.	Ürün	Zar. Oranı
Merkez	6	33	Dolu-yıldırım	434	Kiraz, Vişne, Buğday, Ayçiçeği, Mısır, Kavun, Arpa, Karpuz	15-100
Gölpazarı	1	30	Dolu	630	Kiraz, Vişne	65
Osmaneli	11	238	Dolu	2702	Ayva, Şeftali, Domates, Erik, Armut, Karpuz, Kavun, Üzüm, Buğday, Arpa, Biber, Hıyar, Zeytin	15-70
Söğüt	1	20	Sel Baskını	20	Domates, Kavun, Karpuz, Biber	1-5
Yenipazar	18	119	Dolu	1771	Buğday, Arpa, Yulaf, Kiraz, Vişne, Ceviz	30-60

23 Ağustos tarih ve 28744 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 2013 – 5199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararından faydalanmak üzere 23.08.2013-23.09.2013 tarihleri arasında İlimiz Merkez ve ilçelerinden müracaat eden toplam 224 üreticimize ait başvuru dilekçelerinde belirttikleri araziler teknik ekipler tarafından yerinde incelenmiştir.

T.C Ziraat Bankası A.Ş ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçlarının % 5 faizle bir(1)yıl süreyle ertelenmesine ilişkin Muhtarlarla toplantı yapıldı. Yapılan başvuruların İncelenmesi sonucunda müracaat eden 113 kişinin arazilerinde dolu afeti nedeniyle % 30 ve üzerinde zarar gördüğü tespit edilmiş olup; T.C. Ziraat Bankası A.Ş ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçlarının % 5 faizle bir(1)yıl süreyle ertelenmesine İl Hasar Tespit Komisyonu karar vermiştir.

3.5.17.Yatırım Plan ve Programları

İl Müdürlüğümüzün 2013 yılı Yatırım Program ve Bütçe Teklifi İlimizde yürütülen projeler ve ihtiyaçlar dikkate alınarak hazırlanıp Bakanlığımızda ilgili Genel Müdürlüklere gönderilmiştir. Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü, Hayvancılık Genel Müdürlüğü ve Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne İlimizde yürütülen projelerin gelen ve harcanan ödenekleri internet ortamında ve ilgili formlara işlenerek 3'er aylık dönemlerde gönderilmiştir.

İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğünce düzenlenen İl Koordinasyon Kurulu toplantısı öncesinde; Yatırım Projeleri izleme raporları, çalışma raporu ve power point ortamında hazırlanan

sunum İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğüne gönderilmiş, ayrıca internette İKİS girişleri yapılmıştır.

Eğitim Yayım ve Yayınlar Dairesi başkanlığına ödenek harcama durumu I. Dönem raporu gönderilmiştir. Tarımsal Yayım ve Danışmanlık 2014-2016 yılları bütçesi hazırlanarak teklif gönderilmiştir.

Tablo 58:Yatırım Plan ve Programları

SIRA NO	SEKTÖRÜ	PROJE ADI	PROJE TUTARI (TL)	ÖNCEKİ YILLAR HARC. (TL)	PROGRAM YILI ÖDENEĞİ (TL)	DÖNEM SONU HARCAMA (TL)	FİZİKİ GRÇ. (%)
1	TARIM	Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi	30.500	27.535	30.375	15.112	100
2	HAYV.	Hayvancılığı Geliştirme Projesi	13000	14.954	19.920	12.056	85
3	BALIKÇ.	Su Ürünleri Üretimi Geliştirme Projesi	7.000	6971	5.996	3.051	90
4	TARIM	Bitki Sağlığı ve Uygulamaları Kontrolü Projesi	59.900	79.028	94.801	70.459	100
5	HAYV.	Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi	89.000	85.499	85.846	91.810	98
6	TARIM	Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi	1.500	1.495	1.994	1.074	100
7	TARIM	Tarımsal Yayım Hizmetlerinin Desteklenmesi Projesi	8.800	8.671	18.996	9.952	75
8	TARIM	Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Destekleme Projesi	10.500	10.442	10.473	9.111	100
9	TARIM	Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi	2400	415	2.400	1.954	100
10	TARIM	Hayvancılık Kooperatifinin Desteklenmesi Projesi	4000	7.798	7.960	5.340	75
11	TARIM	Bitkisel Üretim Kooperatifinin Desteklenmesi Projesi	2.300	2.280	7.798	7.537	94
12	TARIM	Çevre Amaçlı Tarımsal Alanların Korunması Projesi	21.080	18.049	10.968	7.376	100
13	TARIM	Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli G.	4.180	1.999	1.107	1.107	100
TOPLAM			254.160	265.136	298.564	235.939	94

Tablo 59: 2013 Yılı İl Özel İdare Bütçe Harcaması

S. No	Proje Adı	Program Yılı Ödeneği (TL)
1	Yem Bitkisi Tohumluk Alımı	40.000
2	Meyveciliği Geliştirme	40.000
3	Tarım Makineleri Alımı	40.000
4	Hayvan Sağlık Zabıtası	5.000
5	Sebze Sınıflandırma ve Paketleme Tesis Yapımı	150.000
TOPLAM		275.000

Tablo 60: 2014 Yılı İl Özel İdaresi Yatırım Programı Teklifi

Sıra	Proje Adı	Açıklama	Ödenek (TL)	İhtiyaç (TL)
1	Hayvan Hastalıkları İle Mücadele	Hayvan Sağlığı	10.000	10.000
2	Kene Mücadelesi İlaç Alımı	Hayvan Sağlığı	60.000	60.000
3	Kuduz Aşılması Mücadele	Hayvan Sağlığı	40.000	40.000
4	Malzeme Alımı Projesi	Hayvan Sağlığı	20.000	20.000
5	Kısa Mesaj (SMS) Projesi	Hayvan Sağlığı	5.000	5.000
6	Araç Dezenfeksiyon Projesi	Hayvan Sağlığı	30.000	30.000
7	Yem Bitkileri Tohumluk Alımı	Kırsal Kalkınma	118.000	118.000
8	Portatif Meyve- Sebze Soğutma	Kırsal Kalkınma	150.000	150.000
9	Pazaryeri Koyun İrk Islahı Projesi	Pazaryeri İlçesi	50.000	50.000
10	Toprak Tansiyometresi Kullanımı	İnhisar İlçesi	3.750	3.750
11	Toprak Verimliliği Değerlendirme	İnhisar İlçesi	7.500	7.500
12	Çiftlikköy Soğutma Tankı Projesi	Gölpazarı İlçesi	45.000	45.000
13	Ceviz Yetiştiriciliği Projesi	Gölpazarı İlçesi	40.000	40.000
14	Sera Projesi	Gölpazarı İlçesi	237.500	237.500
15	Sabit Selektör Projesi	Yenipazar İlçesi	37.000	37.000
16	Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Eğitimi	Tar. Altyapı Şb.	10.000	10.000
17	Kiraz Üretimini Geliştirme Projesi	Bitkisel Üretim Şb.	75.000	75.000
18	Çukurören Biberini Geliştirme ve Tanıtım	Koordinasyon Şb.	10.000	10.000
19	Bilecik Yöresine Has Ürünlerin Tanıtımı	Koordinasyon Şb.	20.000	20.000

20	Solarizasyon Uygulama Projesi	Söğüt İlçesi	28.200	28.200
21	Zeytin Fidanı Dağıtım Projesi	Osmaneli İlçesi	50.000	50.000
	TOPLAM		1.046.950	1.046.950

İl Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürlüğü Olarak 2014 Yılı İçerisinde Uygulanacak 21 Proje İçin Toplam **1.046.950** TL Bütçe Talebimiz Vardır.

3.5.18.Hasat Kontrolleri

İlimizde Biçerdöver kontrolleri İl merkezimiz ve ilçelerimizdeki konu ile ilgili eğitim almış uzman kontrol ekiplerimiz tarafından gerçekleştirilmiştir. Kontrollerde dane kayıplarının sınır altında tutulması için gerekli kontroller yapılmış, ayrıca çiftçilerimize dane kayıplarının azaltılması amacıyla konuya ilişkin bilinçlendirme çalışmaları yapılmıştır.

Hasat esnasında ve sonrasında anız yangınlarının önlenmesi amacıyla gerekli önlemler alınıp köy muhtarlarına ve çiftçilere eğitim düzenlenmiştir.

Tablo 61: İlçeler Bazında Hububat Hasat Kontrolleri

İlçeler	Hububat (Buğday, Arpa)Hasat Kontrol Sayısı
Merkez	80
Bozüyük	95
Gölpazarı	75
İnhisar	25
Söğüt	45
Pazaryeri	78
Yenipazar	85
Toplam	483

3.6. KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

3.6.1. Genel Bilgiler

3.6.1.1.Amaç Ve Hedefler

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Taşra Teşkilatının Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları hakkındaki yönergenin 8/5 maddesinde Şube Müdürlüğümüze verilen görevlerin tam olarak ve en iyi şekilde yerine getirilmesi amaç ve hedefi ile çalışmalarımızı yürütmekteyiz.

Bu kapsamda Tarımsal Amaçlı Kooperatifler, Üretici Birlikleri ve Islah Amaçlı Yetiştirici Birliklerinin kuruluş ve intibak işlemleri, ana sözleşme değişiklikleri, genel kurulları ve fesih işlemleri ilgili kanun ve yönetmeliklere göre yürütülmektedir. Ayrıca proje uygulamak isteyen kooperatiflerin etüt çalışmaları yapılmakta, uygun olanlar Bakanlığımız yatırım programına teklif edilmektedir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında çiftçilerimizin kullandığı bazı makine ekipmanlar ile tarla içi bireysel sulama makine ve ekipmanlarına ve tarımsal ürünlerin işlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik yatırımlara % 50 hibe desteği verilmektedir. Ayrıca kapalı ve basınçlı sulama sistemlerine de % 75 hibe desteği verilmektedir.

3.6.2.Faaliyetlere İlişkin Bilgi Ve Değerlendirmeler

3.6.2.1. Mali Bilgiler

2013 yılı içerisinde Kooperatif Projelerinden İl Müdürlüğümüze hibe/yatırım/işletme amaçlı bütçe tahsis edilmemiştir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi kapsamında 474.904,00 TL ve Bireysel Sulama makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi kapsamında ise 20.458,62 TL olmak üzere İl Müdürlüğümüze toplam **495.362,62 TL** % 50 hibe bütçe kullanılmıştır.

3.6.3. Performans Bilgileri

3.6.3.1.Bireysel Sulama Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi

Bakanlığımızca uygulanmakta olan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Bireysel Sulama Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Tebliği(Tebliğ No:2013/28) 01.06.2013 tarih ve 28664 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Bu Tebliğin yayım çalışmaları ile ilgili olarak 300 adet broşür hazırlanmıştır. Konu hakkında bilgi almak isteyen çiftçilerimize Proje Yürütme Birimi tarafından gerekli açıklamalar yapılarak

broşürler dağıtılmıştır. İlçe Müdürlükleri ve Tar-gel Projesi kapsamında çalışan personellerin bilgilendirilmesi amacıyla Merkez İlçede tanıtım ve bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Bu kapsamda Osmaneli İlçesi Kazancı Köyünden toplam proje tutarı 69.000,00 TL olan 1 adet Güneş Enerjili Sulama Sistemi başvurusu olmuştur. Yapılan değerlendirmeler sonucunda hibeye esas proje tutarı 40.917,23 TL olarak başvuru kabul edilmiş ve 02.09.2013 tarihinde hibe sözleşmesi imzalanmıştır. 01.11.2013 tarihine kadar mal alımlarının gerçekleştirilmesi ve projenin tamamlanması gerekmektedir.

3.6.3.2. Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Makine Ekipman Alımını Desteklemesi Tebliğ(TebliğNo:2013/27) 26.06.2013 tarih ve 28689 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanmıştır.

Bu Tebliğin yayım çalışmaları ile ilgili olarak 500 adet broşür hazırlanmıştır. Konu hakkında bilgi almak isteyen çiftçilerimize Proje Yürütme Birimi tarafından gerekli açıklamalar yapılarak broşürler dağıtılmıştır. İlçe Müdürlükleri ve Tar-gel Projesi kapsamında çalışan personellerin bilgilendirilmesi amacıyla Merkez İlçede ve Osmaneli İlçesinde tanıtım ve bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Bu kapsamda toplam hibe talebi tutarı 1.957.470,00 TL olan 556 başvuru olmuştur. Yapılan değerlendirmeler sonucunda hibe talebi tutarı 1.749.267,00 TL olan 487 başvuru uygun görülmüştür. Kalan 208.203,00 TL hibe talebine ait 69 başvuru ise ilgili Tebliğ, Uygulama rehberi ve Genelgelere uygun olmadığı için kabul edilmemiştir.

Bakanlığımızca İlimize tahsis edilen 474.505,96 TL hibe bütçesi; İlçelerimizin gelişmişlik sıralamasındaki yeri, tarımsal potansiyeli, 2013 yılı makine ekipman başvuru sayısı ve tutarı ile önceki yıllarda % 50 hibe destekli olarak verilen makine ekipman sayısı ve hibe tutarları dikkate alınarak İlçelerimize paylaştırılmıştır.

Makine ekipman almaya hak kazanan çiftçilerimizin tespitinde ise, başvuru sahibinin kendine ait arazi varlığı, toplam arazi varlığı, yetiştirdiği ürün çeşitleri, hayvan varlığı, kadın çiftçi olması, şehit-gazi yakını olması, özürlü olması, almak istediği makine ekipmanın yerli malı ve TSE belgesi olması gibi değişik özellikler dikkate alınarak puanlama yapılmıştır

Tablo 62 : 2013 Yılı % 50 Hibe Destekli Makine Ekipman Başvuru ve Verilen Makine Ekipman Listesi

	MAKİNE-EKİPMAN ADI	Merkez		Bozüyük		Osmaneli		Gölpazarı		Söğüt		Pazaryeri		Yenişehir		İnhisar		TOPLAM	
		Başvuru	Verilen	Başvuru	Verilen	Başvuru	Verilen	Başvuru	Verilen	Başvuru	Verilen	Başvuru	Verilen	Başvuru	Verilen	Başvuru	Verilen	Başvuru	Verilen
1	El Traktörü	18	5	-	-	4	2	39	9	6	-	2	2	34	16	9	4	112	38
2	Pülverizatör	5	3	3	2	68	12	51	8	1	-	2	1	19	8	2	1	151	35
3	Mibzer	14	5	3	2	4	1	23	7	8	3	-	-	5	3	-	-	57	21
4	Diskli Tırmık	7	4	4	2	3	2	26	4	2	2	1	1	4	2	-	-	47	17
5	Çayır Biçme Mak.	5	-	5	4	4	3	4	1	4	3	1	1	6	3	-	-	29	15
6	Süt Sağ. Ünit.Soğ.Tankı	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	2	2	-	-	4	3
7	Silaj Mak.	-	-	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1
8	Dal Parçalama Mak.	-	-	-	-	10	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	3
9	Sap Parçalama Mak.	-	-	-	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	2
10	Balya Makinesi	-	-	5	1	2	1	2	1	3	-	1	-	6	-	-	-	18	4
11	Gübre Dağıtma Mak.	-	-	-	-	3	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	6	-
12	Yem Hazırlama Mak.	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
13	Sıra Arası Çapa Mak.	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	1	1	-	-	4	2
14	Motorlu Tırpan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
15	Toprak Frezesi	2	-	1	1	10	2	1	1	3	1	4	3	10	4	3	2	34	14
16	Fındık Toplama Mak.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
17	Zeytin Hasat Mak.	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	TOPLAM	53	18	22	12	117	28	152	33	29	11	12	8	101	39	15	7	487	156

3.6.4.KKYDP Diğer Çalışmalar

Önceki yıllarda uygulanan ekonomik yatırımlar ve makine ekipman alımlarına ait projelerin takibi yapılmaktadır. Alınan makine ekipmanlar ve uygulanan projeler sorunsuz olarak devam etmektedir.

Söğüt-Borcak Gölet'i Basınçlı Sulama Projesinin geçici kabul işlemleri tamamlanmıştır. Basınçlı sulama sistemi halen sorunsuz olarak işletilmektedir. Pazaryeri Esere Gölet'i Basınçlı Sulama Projesinin kesin kabul işlemleri tamamlanmıştır.

3.6.5. Yem Bitkisi Tohumluğu Dağıtım Çalışmaları

İl Özel İdaresinden tahsis edilen 150.000,00 TL bütçe ile Bilecik İli Tarım ve Hayvancılığı Geliştirme Birliği vasıtasıyla 25.000 kg yonca tohumluğu, 25.000 fiğ tohumluğu ve 4.000 kg aspir tohumluğu alımı yapılması için projeler ve teknik şartnameleri hazırlanmıştır.

Bilecik Tarım ve Hayvancılığı Geliştirme Birliği tarafından 25.000 kg yonca, 25.000 kg fiğ ve 4.000 kg aspir tohumluğunun satın alma işlemleri yapılmıştır. Fiğ tohumlukları teknik şartnamede belirtilen özellikleri taşımadığından muayene kabul komisyonumuz tarafından kabul edilmemiş ve yüklenici firmaya iade edilmiştir.

16,00 TL/kg fiyattan satın alınan 25.000 kg yonca tohumluğu, % 70 çiftçi katkısı ve % 30 İl Özel İdare katkısı ile çiftçilerimize 11,00 TL/kg bedelle dağıtımı yapılmıştır. 22.400 kg yonca tohumluğunun dağıtımı yapılmış, kalan 2.600 kg yonca tohumluğu ise yüklenici firmaya iade edilmiştir.

4,10 TL/kg fiyattan satın alınan 4000 kg aspir tohumluğu ise % 70 çiftçi katkısı ve % 30 İl Özel İdare katkısı ile çiftçilerimize 2,87 TL/kg bedelle dağıtımı yapılmıştır. 3.260 kg aspir tohumluğunun dağıtımı yapılmış, kalan 740 kg aspir tohumluğu ise Birlik deposunda bulunmaktadır.

Tablo 63: 2013 Yılı Tohumluk Dağıtım

İLÇELER	YONCA TOHUMLUĞU			ASPIR TOHUMLUĞU		
	Verilen	Dağıtılan	Kalan	Verilen	Dağıtılan	Kalan
Merkez	5525	4925	600	900	160	740
Bozüyük	2000	2000	0	0	0	0
Osmaneli	3000	2300	700	0	0	0
Gölpazarı	1100	925	175	1840	1840	0
Pazaryeri	3750	3700	50	0	0	0
Söğüt	4750	4750	0	0	0	0
Yenipazar	4850	3775	1075	0	0	0
İnhisar	25	25	0	1260	1260	0
Toplam	25000	22400	2600	4000	3260	740
Özel İdare Katkısı	125.000,00	112.000,00	13.000,00	4.920,00	4.009,80	910,20
Çiftçi Katkısı	275.000,00	246.400,00	28.600,00	11.480,00	9.356,20	2.123,80

3.6.6.Kooperatif ve Birlik Çalışmaları

-S.S. İnhisar Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin 50 Aile X 1000 m² = 50.000 m² Plastik Örtülü Özel Sera Projesi olarak 2013 yılı yatırım programına alınan proje kooperatifin müracaatı Bakanlığımızın uygun görüşü ile 50 Aile X 1000 m² = 50.000 m² Plastik Örtülü Özel Sera Projesi olarak uygulanması için çalışmalar devam etmektedir

-Söğüt İlçesi Çaltı Beldesinde sulama kooperatifi kuruluşu gerçekleştirilmiş olup kuruluş genel kurulu henüz yapılmıştır.

-İlimiz genelinde 37 adet kooperatifin olağan ve olağanüstü genel kurullarına bakanlık temsilcisi görevlendirilmiş, genel kurulların ana sözleşme ve yasalara uygun yapılması sağlanmıştır. Bu genel kurullara katılan 1750 çiftçimize aynı zamanda genel kooperatifçilik, örgütlenme ve kooperatif projeleri konusunda eğitim çalışmaları yapılmıştır.

- 4 adet Üretici Birliğinin genel kurullarına bakanlık temsilcisi görevlendirilmiş, genel kurulların ana sözleşme ve yasalara uygun yapılması sağlanmıştır.

-İlimiz Yenipazar İlçesinde kurularak faaliyet gösteren Yenipazar İlçesi Meyve Üreticileri Birliğinin fesih işlemi tamamlanmıştır.

-İlimiz genelinde; Bakanlığımız tip projelerini uygulayan tarımsal amaçlı kooperatiflere ve bunların ortaklarına kullanılan kredilerden muaccel hale gelen borçların, yeniden yapılandırılarak beş yıl veya kalan vadesi kadar süre ile taksitlendirilmesine ilişkin 18/04/2013 tarih ve 28622 sayılı

Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6456 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanunun 53. Maddesi uyarınca taksitlendirilmesi çalışmaları kooperatifler, kooperatif ortakları mahalli Ziraat Bankaları ve Şube Müdürlüğümüzce koordineli bir şekilde yürütülmektedir.

-Yapılandırma kapsamına giren, Bozüyük İlçesi S.S. Kandilli - Kovalıca-Karaağaç kooperatifinin yapılandırmaya müracaat eden 25 ortağına, yeni taksitlendirme sözleşmeleri düzenlenmiş Bakanlığımızca onaylanan mahalli bankaya intikal ettirilmiştir. Dodurga Beldesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin 31.12.2013 tarihine kadar yapılandırmaya müracaat eden 48 ortağına yeniden taksitlendirme sözleşmesi düzenlenecektir. Pazaryeri İlçesi Pazaryeri Merkez Tarımsal Kalkınma Kooperatifinden yapılandırmaya müracaat eden 11 ortağına ait yapılandırma sözleşmesi mahalli bankaya gönderilmiştir. Söğüt İlçesi S.S. Çaltı Beldesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin müracaat eden 2 ortağına ait yapılandırma sözleşmesi mahalli bankaya gönderilmiştir.

Tablo 64 :2013 Yılı Kooperatif ve Birlik Sayıları

Kooperatif-Birlik		Sayı
1	Tarımsal Amaçlı Kooperatif	44
-	Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri	31
-	Tarımsal Sulama Kooperatifleri	12
-	Su Ürünleri Kooperatifleri	1
2	Tarımsal Üretici Birlikleri	4
3	Islah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri	3